

Aralık 2024

Kitap

ASBÜ-KÜTÜPHANE

Filistin Kitapları
özel sayısı

GAZZE'DE İŞLENEN SOYKIRIM SUÇUNA KARIŞAN ÇİFTE VATANDAŞLARIN (türkiye/israil) HUKUKİ DURUMU

ASBÜ ile Ankara Filistin Dayanışma Platformu (ANFİDAP) ortaklığında 13 Temmuz 2024 Cumartesi günü üniversitemiz Sezai Karakoç Salonu'nda "Gazze'de İşlenen Soykırım Suçuna Katılan Çifte Vatandaşların (Türkiye/İsrail) Hukuki Durumu" Paneli düzenlendi. Program ASBÜ YouTube kanalından canlı olarak yayınlandı.

Açılış konuşmalarını ANFİDAP Dönem Sözcüsü Aziz Oğuz Karaman, ASBÜ Rektörü Prof. Dr. Musa Kazım Arıcan ve Kamu Baş denetçisi (Ombudsman) Şeref Malkoç yaptı.

Üniversite adına açılıştaki konuşan Ancan: "ASBÜ ülkemizin tek sosyal bilimler üniversitesi olarak bu tür hadiselerle bigâne kalmıyor. Üniversitemiz Filistin ile ilgili pek çok bilimsel toplantıya ev sahipliği yaptı ve yapmaya devam edecektir. Tarihin yeniden yazıldığı bir zamanda gerçekleştirilen bu panel önemli bir toplantıdır. Katkı veren herkese teşekkür ediyorum. Aslında bugün israilin gerçekleştirdiği soykırım 1917 yılında yayımlanan Balfour Deklarasyonu ile başladı. Bosna-Hersek'in Rahmetli Bilge Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović "unutulan soykırımlar tekrarlanır" diyor. Ben buna şu ilaveyi yapıyorum. Cezalandırılmayan soy kırımlar artarak devam eder." dedi.

Kamu Başdenetçisi (Ombudsman) Şeref Malkoç da yaptığı konuşmada israilin yaptığının tam bir soykırım olarak nitelendirilebileceğini söyledi. Malkoç, israilin uçaklar ile yaptığı bombalama eylemleri ile özellikle

çocuklara, kadınlara, ihtiyarlara ve sivillere karşı yürüttüğü soy kırım karşında tüm dünya ve BM çaresiz bir acizyet sergiliyor. israil sadece Gazze'yi değil bütün insanlığı, vicdanları, insanların ürettiği bütün hukuku, insan haklarını ve her şeyi bombalıyor. Dünyanın bombaya ve savaşa ihtiyacı yok. Dünyanın huzura, barışa ve refaha ihtiyacı var." dedi.

Panelde, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu Üyesi Muhammet Ecevit Carti "Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Soykırım Karşısında Fonksiyonları", ASBÜ Hukuk Fakültesi Öğretim Görevlisi Dr. Onur Dur "Gazze'de İşlenen Soykırım Suçunun Teorik Boyutu", MAZ-LUMDER Genel Başkanı Av. Kaya Kartal "Soykırıma Katılan Çifte Vatandaşların Yargılanmaları", Kudüs ve Hukuk Platformu Başkanı Av. Mustafa Eminoğlu "Soykırıma Katılan Çifte Vatandaşların Askerlik Statüleri ve Vatandaşlıktan Çıkarılmaları", Türkiye Gazetesi'nden Gazeteci Yılmaz Bilgen "Gazze Soykırımının Harici Lojistik Ağı ve Türk Pasaportlu Siyonistler" konu başlıklı konuşmalarını yaptılar.

Konuşmacılar, soykırım suçuna katılan çifte uyruklu siyonist Türkiye vatandaşlarının herhangi bir takibata uygulamaları halinde daha da cesaretlenecekleri ve gelecekte Türkiye aleyhine israil lehine suçlara iştirak etmekte cüretkâr olacaklarına vurgu yaptılar.

Panel programının kaydını ASBÜ YouTube kanalından izleyebilirsiniz

ASBÜ KÜTÜPHANE VE DOKÜMANTASYON DAİRE BAŞKANLIĞI AKADEMİSYENLERİN KİTAPLARINI TANITIYOR

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı yeni bir hizmete daha imza atıyor. Üniversite hocalarının yayınlanmış kitaplarının tanıtım videolarını çekerek web sayfasında yayınlıyor. Böylece hem hocaların kitaplarının tanıtımına katkı sağlıyor hem de öğrencilerin ilgisini kütüphaneye çekmeyi amaçlıyor.

Çekimlerin ilki Prof. Dr. Hüseyin Sarıoğlu ile gerçekleştirildi. İkinci iletişim fakültesi sekreteri Memiş Okuyucu ile üçüncüsü hukuk fakültesi dekan yardımcısı Doç. Dr. Yasin Söyler, dördüncüsü Prof. Dr. Hayrunnisa Özdemir, beşinci Dr. Öğr. Üyesi Filiz Tutku Aydın Bezikoğlu ve altıncısı da Doç. Dr. Yasemin Güllüoğlu ile çekildi.

Prof. Dr. Seiji Nishihara Kitabını Anlattı.

Prof. Dr. Seiji Nishihara 8 Ekim 2024 saat 14.00 de başlayan programda "Küreselleşme ve Ulus-Devletler Ötesinde Yeni Topluluklar" isimli yeni kitabını Kütüphane Fuaye Alanında anlattı.

Bu kitap, Avrupa Birliğinin insanlık için yeni bir deney olan etnik-ulusal ve dini sınırları aşan yeni değerler topluluğu yaratma çabasına odaklanmakta ve küresel kapitalizmin neden olduğu çelişkileri ve çözüm yollarını "idealler" ve "gerçekler" esasında kavrayarak keşfetmeye çalışmaktadır.

Asbü Kütüphanesi ve Yabancı Diller Fakültesinin ortaklaşa gerçekleştirdiği program, Yabancı Diller Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İsmail Çakır, Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürü Hakan Demiroz, Yabancı Diller Fakültesi Dekan Yrd. Dr. Öğr. Üyesi Ersin Çetinkaya, Yabancı Diller Fakültesi Dekan Yrd. Dr. Öğr. Üyesi Cansu Körkem Akçay, Asbü Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başk. Osman Kayaer ve Mütercim ve Tercümanlık Bölümü öğrencilerinin yoğun katılımı ile gerçekleşti.

Soru cevap kısmına geçildiğinde Kütüphane Daire Başkanı Osman Kayaer, siz avrupa birliğinin kavmi ve dini sınırların ötesinde bir proje olduğunu söylüyorsunuz ama başta Almanya olmak üzere avrupa birliği ülkeleri israilin yaptığı soykırıma sınırsız destek veriyorlar bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? diye sordu

Nishihara, "idealler ve gerçekler aynı olmuyor işte" diye cevap verdi

Prof. Dr. Onur Ender Aslan, kütüphaneye kitap hediye etti

ASBÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi, Kentleşme ve Çevre Sorunları Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Onur Ender Aslan kütüphaneyi ziyaret ederek kitap bağışında bulundu.

Yakın tarih, siyaset ve istihbarat üzerine yaptığı okumalar için aldığı kitapları başkaları da faydalansın diye kütüphaneye bağışlayan Aslan, kütüphane çalışanları ile kısa bir sohbet etmeyi de ihmat etmedi.

Aslan, kütüphane dairesinin yaptığı kitap tanıtım videolarına katkı vermeyi de taahhüt etti.

Öğr. Gör. Ryoko Asano ASBÜ Kütüphanesine Japonca Kitaplar Bağışladı

ASBÜ Yabancı Diller Fakültesi Japonca Mütercim ve Tercümanlık Bölümü Öğr. Gör. Ryoko Asano kendi imkanları ile satın aldığı Japonca dil eğitimi ile ilgili bir dizi kitabı kütüphaneye hediye etti.

Daire başkanı Osman Kayaer Asano'ya bir fincan kahve ikram ederek nezaketinden ve kütüphaneye yaptığı bağıştan dolayı teşekkür etti. Asano ve Kayaer kitaplar üzerine kısa bir sohbet ettiler.

Bu kitabın bana düşündürdükleri

Sümeyye Eminoğlu

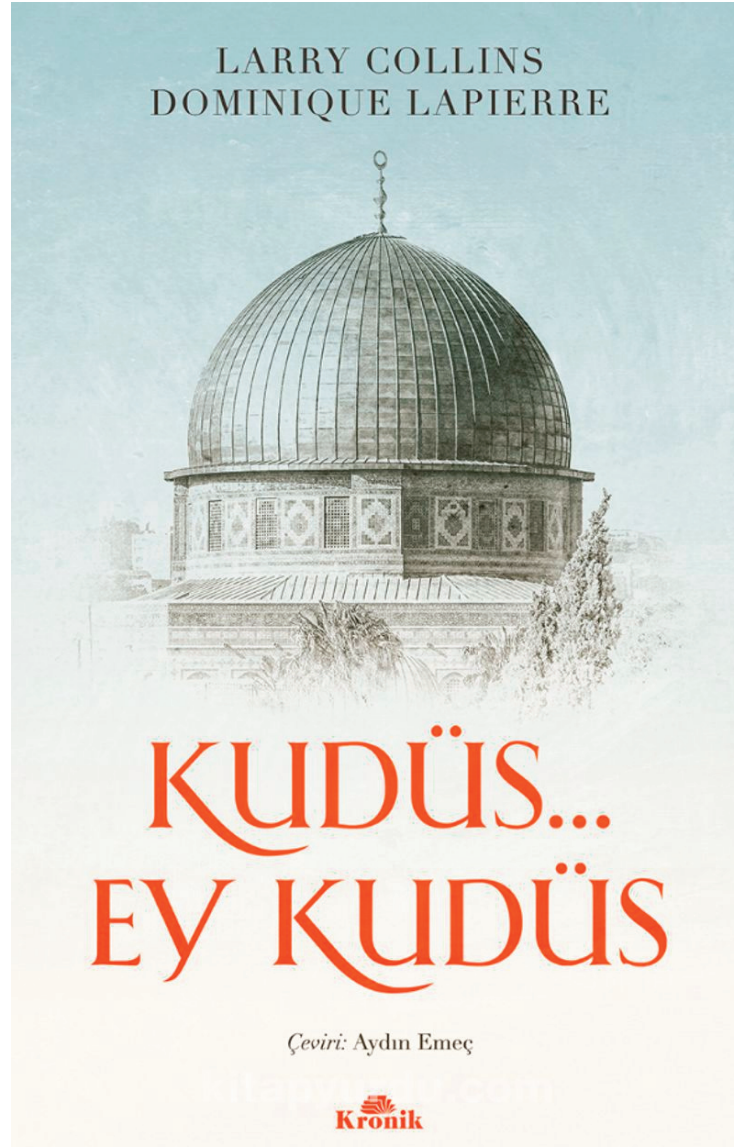
Kitabın ilk orijinal baskısı 1972 yılında yapılmış, 1973 yılında da ilk kez Türkçe'ye çevrilerek basılmıştır. Kitabın yazarları Amerikalı bir gazeteci ve yazar olan Larry Collins (1929-2005) ve Fransız bir gazeteci ve yazar olan Dominique Lapiere (1931-2022)'dir. Bu iki isim özellikle tarihi olay ve dönemleri roman tadında kaleme aldıkları eserleriyle meşhurdur. İspanya iç savaşını anlattıkları "Yasımı Tutacaksın", Hindistan'ın bağımsızlık tarihini anlattıkları "Bu Gece Özgürlük" ve işgalci İsrail devletinin(!) kuruluşunu anlattıkları "Kudüs Ey Kudüs" bu eserlerin en önemlileridir.

1947-1948'de yaşananların 25 sene sonra kaleme alınması Kudüs Ey Kudüs kitabını ortaya çıkarmıştır. Kütüphaneler, arşivler, özel koleksiyonlar, mektuplar, hatıratlar taranarak ve döneme tanıklık eden birçok isimle yapılan röportajlarda edinilen bilgiler doğrultusunda kitap büyük bir ayrıntıyla yazılmıştır. Kitabın yazılması beş

yıl sürmüştür. Dört bölümden oluşmaktadır: Kutsal Toprakların Paylaşılması (29 Kasım 1947), Para Ve Silah (1948 Kışı), Kudüs Kuşatması (1948 İlkbaharı), Kutsal Şehir Uğruna Yapılan Savaş (14 Mayıs- 16 Temmuz 1948).

1917 yılında Balfour Deklarasyonu ile İngiltere'nin mandası olan Filistin devletine yaşanan yoğun Yahudi göçü, Araplar ve Yahudiler arasındaki çatışmalar ve bunun neticesinde İngiltere'nin iki toplum arasında dengeyi sağlayamayarak buradaki mandasını sona erdirmeye isteğiyle Birleşmiş Milletlere başvuru süreci kitapta anlatılmaktadır. İngilizlerin talebiyle Birleşmiş Milletler bünyesinde kurulan bir komisyon, Filistin topraklarının Araplar ve Yahudiler arasında taksim edilmesini kararlaştırmıştır.

Taksim kararını Yahudiler kabul ederken, Filistinliler kabul etmemiştir. Bu karar sonrasında silahlı Yahudi terör örgütleri bazı Filistin köylerinde katli-

amlar yapmıştır. Filistinliler ile Yahudiler arasında çatışmalar şiddetlenmiştir.

İngilizlerin manda yönetiminin sona ermesiyle birlikte de İsrail devletinin kuruluşu ve sonrasında Arap devletleri ve Yahudiler arasında başlayan savaş kitapta anlatılmaktadır.

Kitap yakın tarihe ışık tutacak bir anlatımla yazılmıştır. Kitapta dönemin başrol şahsiyetlerinin birebir ifadelerine de yer verilmiştir. Bu yönleriyle kitabın bir belgesel-roman türünde olduğu söylenebilir.

Kitap her ne kadar okunuşu kolay, açık ve ayrıntılı olsa da kitabın yanlı tutumuna da değinmek gerekmektedir. Birçok başlıkta oldukça yanlı ve İsrail toplumunu kahraman gösterici

ifadelerin yer aldığı bu kitabın Kudüs hakkındaki tavsiye kitaplar başında gelmesi düşündürücüdür. Aşırı taraflı ve ön yargılı kısımları olan kitapta Müslümanlar kötü tasvirlerle anlatılırken Yahudiler ise oldukça düzenli, hak ettikleri toprakları için mücadele eden gruplar gibi tasvir edilmektedir. Oysaki bilinen; Yahudilerin orayı gasp etmek suretiyle yurt edinme çabalarıdır. Bu haliyle kitabın objektif olduğunu ileri sürmek pek mümkün değildir.

Bununla birlikte bu ayrıntıda ve bu seviyede bir kitap Müslümanlar tarafından kaleme alınmadığı için ileri seviye Kudüs hakkında okunması gerekenler listesinde yer alabilmesinin mümkünlüğünü belirtmek gerekmektedir.

EDİTÖRDEN

Saygıdeğer ASBÜ Kütüphane-Kitap Dergisi okuyucuları, uzun bir aradan sonra Filistin kitapları temalı özel bir sayı ile karşınızdayız. Elbette bu sayıda Filistin ile ilgili kitapların tanıtımını yapmamızın önemli bir sebebi var. Bir seneden uzun bir zamandır siyonist İsrail Gazze'den başlayarak Filistin ve Lübnan'daki Müslümanları soykırıma tabi tutarak vahşice katletmeye devam ediyor. Türkiye dahil hiçbir ülke müşahhas bir adım atamıyor. Çünkü İngiltere ve Amerika uçak gemilerini bölgeye getirip yerleştirdi. İsrail'e yapılacak herhangi bir müdahalenin kendilerine yapılmış bir savaş ilanı sayacaklarını açıkladılar.

siyonist İsrail'in giriştiği bu katliama başta İngiltere ve Amerika halkları da dahil olmak üzere sivil insanlar hep itiraz ettiler. Ancak dünya genelinde yapılan bu itiraz devletler nezdinde itibar görmedi. İsrail'de yaşayan az sayıdaki vicdanlı Yahudiler bile bu duruma tepkilerini dile getiriyorlar. Şunu açıkça ifade edelim ki hiç olmazsa vicdanında en ufak bir sızı bile hissetmeyen insanların tamamı bu soykırım suçuna ortakır!

Biz bu sayıda Filistin ile ilgili Türkçe yayınlanmış kitapların tanıtımlarını tercih ederek mazlumlardan yana olduğumuzu göstermek istedik. Yazı gönderen herkese teşekkür ediyoruz ve en azından bir yazı gönderecek kadar duyarlılık gösterdikleri için de onları tebrik ediyoruz. Eğer yılın başı küçükken edilmezse bu İsrail Siyonistlerinin bir gün bizim başımıza da ekşiyebileceklerinde şüphe yoktur.

ASBÜ KÜTÜPHANE - KİTAP

Sahibi: ASBÜ adına Prof. Dr. Musa Kazım Arıcan

Editör: Osman Kayaer

Yazı İşleri Müdürü: Necati Güner

Yayın Kurulu: Somer Büyükkın, Yasemin Hava, Şerife Kaya, Öznur Özçelik, Ezgi Nur Boztaş, Necati Güner, Gülhan Er, Engin Ünal, Meryem Konakçı

Öğrenci Temsilcisi: Tolga Ceyhan

Adres: Asbü Kütüphane Hükümet Meydanı. No: 2
Ulus / Ankara

İrtibat Telefonu: 0312-596 44 44 /4612

Web Adres: <https://kutuphane.asbu.edu.tr/tr/oğrenci-dergileri>

**YAYINCILIKTA
YENİ NEFES**

Kudüs'ü anlamak ne zormuş meğer

Kitap Adı: Kudüs ve Aksa

Yazar: Bünyamin ERUL

Sayfa Sayısı: 316

Yayınevi: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları

Baskı yeri/yılı: Ankara/2019

Büşra Tamir

(Kur'an Kursu Hocası)

"Kudüs'ü yazmak, kutsalı yazmak kadar zor." diye başlamış kitabına yazar. Aslında sadece Kudüs'ü yazmak değil, konuşmak, anlamak, anlatmak da zor. Kudüs'ün bereketi Kur'an ayetleri ile apaçık bilinen bir gerçektir. Bu bereket sadece oradaki topraklarda değil, Kudüs için yapılan her çalışmada insanı sarıp sarmalayan bir berekettir. Kudüs'ü anlatabilmenin yolu ilim ile başlar, ilim öğrenmenin yolu ise kitaplardır. Okudum, öğrendim zannedersiniz ama işte bu "bereket" öyle bir hissettirir ki kendini, Kudüs'ü sürekli öğrenme ihtiyacı hissedersiniz. Kudüs'ün bereketinden nasiplenmek, ilmi olarak bilgi sahibi olmak isteyen birisi için ilk okunması gereken kitaptır Kudüs ve Aksa.

Kitapta ilk olarak Mescid-i Aksa'nın önemi ile başlanmış, sonrasında tarihten, yapılarından, rivayetlerinden, eşsiz mimarisi ile kalpleri titreten Kubbetü's-Sahra'dan, üç semavi din için öneminden, dinler için orada bulunan önemli mekanlardan ve o coğrafya ile ilgili ayet-i kerimelerden

bahsedilmiş. Devamında genel olarak Filistin coğrafyası ele alınmış; peygamberlerinden, şehirlerinden, sahabelerinden söz edilmiştir. Erul, son olarak da Kudüs yolcusuna tavsiyeler ile kitabını hitama erdirmiştir.

Kitabın giriş bölümünde Mescid-i Aksa'nın Müslümanlar için önemine değinilerek birazdan anlatılacak olan yapılara sadece sanat eseri olarak değil, 'bizim mekânımız' diye sahiplenici bir bakış açısına okuyucuyu sevk etmiştir. Mescid-i Aksa bölümüne geçtiğinde ilk olarak tarihi aktarılmış; anlatım hadis, ayet ve rivayetlerle desteklenmiş, İsrâiliyata yer verilmemiştir. Bu yönüyle berrak bir tarih bilgisi kitapta yer almaktadır. Mescid-i Aksa ve Külliyesi bölümüne gelince anlatılan yapılar görsellerle desteklenmiş, canlı bir harita gibi okuruyla buluşmuştur. Mescid-i Aksa alanı içerisinde irili-ufaklı tüm yapılar hakkında bilgi verilmiştir. Kitabı okurken kendinizi orada hissediyor, peygamberlerin ayak izlerini takip ederek zi-

yaret ediyorsunuz. Kendinizi orada, maztabada (açık hava medresesi) bir ders halkasında hayal edip öğrenmeye devam ediyorsunuz. Erul, Mescid-i Aksa alanı içerisinde bulunan sarı kubbesi ile ihtişamı bilinen Kubbetü's-Sahra'ya ve onun yanında bulunan yapılara ayrı bir bölümde yer vermiştir. Erul, kitap boyunca üç dinin bakış açlarına da yer vermiş, okuyucuyu düşünmeye sevk etmiştir. Yeryüzünde üç dinin birden kutsal saydığı Kudüs'ten başka bir belde yoktur. Bu sebeple Erul, sadece İslamî çerçeveden değil, Hristiyan ve Yahudi dinlerinin gözünden de aktarmaktadır. Üç semavi din için önemli olan yapılar ayrı ayrı anlatılmıştır. Kitabın adı her ne kadar Kudüs ve Aksa olsa da Filistin'de bulunan diğer şehirler hakkında da bilgilendirme yapılmış, Filistin ile bağlantısı olan peygamberler ve sahabeler aktarılmıştır. Erul, son kısımda

farklı yazarların yazılarını okuma parçası bölümünde nakletmiştir.

Kitabın dili herkes tarafından anlaşılabilir düzeyde yalın ve anlaşılırdır. Akıcı bir üslupla yazıldığı ve görsellerle desteklendiği için okuyucuyu sıkılmamaktadır. Kudüs'ü okumak için başlangıç mahiyetinde olan bu kitap herkes için rehber kitap niteliğindedir. Kitabın sonunda okuyucuya verdiği his "Ben Kudüs'e gitmeliyim." oluyor. Tam da bu duygular içerisindeyken Erul, Kudüs yolcusuna tavsiyeler bölümü ile kitabını hitama erdiriyor. Okuyucu, yazarın tavsiyelerini de heybesine yükleyerek tarihinden peygamberlerine, yapılarından surlarına kadar öğrendiği Kudüs'e kavuşmak için gün saymaya başlıyor.

Hür ve aziz olan Mescid-i Aksa'da namaz kılmak duasıyla...

"Children of Gaza"

There is a map in my son's bedroom.

On the map there a place in the form of the letter elif

It is not my motherland, but our motherland.

I'd like to dive in there with a single skip.

Stone cities.

There was a house,

Now there is no house,

There is a no-more-house.

A handful of houses, then rubbles. There are no lights but hearts shine.

The main dish of the table is salt, and water from the well in the garden.

A girl is swaying peacefully in her swing

Her hair tied in a bun under a white scarf.

Dressed in a black dress with red thread like gold.

A rain of rockets from hell just gobble up anything

Even the swing on the olive branch together with the tree

The girl suddenly became an orphan.

In the blink of an eye, she became a woman too.

Türkçe:

Oğlumun odasında bir harita var. Haritada bir yer elif harfi şeklinde Orası benim anavatanım değil, Anavatanımız.

Tek bir sıçrayışla oraya zıplamak istiyorum.

Taş şehirler.

Bir ev vardı,

Bir ev yok,

Bir avuç ev, sonra enkazlar.

Işık yok ama kalpler ışılıyor. Masanın ana yemeği tuz,

ve bahçedeki kuyudan su.

Bir kız salıncağında huzur içinde sallanıyor

Saçları beyaz bir eşarbin altında topuz yapılmış.

Altın gibi kırmızı iplikli siyah bir elbise giymiş.

Cehennemden gelen bir buldozer her şeyi silip süpürüyor.

Ağaçla birlikte zeytin dalındaki salıncak bile

Kız aniden yetim kaldı.

Gözlerini açar açmaz, bir kadın da oldu!

Nada Dosti

BEYTÜL MAKDİS

İlk kiblemiz, ikinci mescidimiz, üçüncü haremimiz olan Mescidi Aksa'yı içinde barındıran Filistin'in önemli şehirlerinden biridir.

Beytülmakdis şehri; peygamberler diyarı, İsrâ ve miraç olayına şahit olan belde ve mücadele ve direnişin sembolü olan mübarek şehrimizdir. Şehir birçok kez isimlendirme almıştır. Bunlar; Yurşalim, Urşelam,

Yebus, İlya, Darussalem, Kudüs ve Beytülmakdis'tir. İslami dönemde Beytülmakdis şehri olarak ifade edilmiştir.

EL-HALİL

Dünyada sürekli yerleşimin olduğu en eski şehirlerden biridir. Osmanlı Devleti kayıtlarında Halilürrahman adıyla geçen şehir. 30 km uzaklıkta, Batı Şeria'nın güneyindeki bir Filistin şehridir. Batı Şeria bölgesinin en büyük şehri ve Gazze'den sonra Filistin topraklarında bulunan, 215.452 Filistinli nüfusu ile ikinci en kalabalık şehirdir. Arap- İslam fethinden sonra İslam'da Mekke-i Mükerrrem, Medine-i Münevvere ve Beytülmakdis şehrinde sonra dördüncü mukaddes şehirdir.

GAZZE

Filistin'inin güneybatısında bulunan Gazze Şeridi'nin en büyük şehri. Gazze Şeridi İşgalci İsrail'in Gazze'ye yönelik uyguladığı yaptırımlar Eylül 2007'de kara ablukası ile başlamış. 2009 deniz ablukası ile şiddeti arttırılarak devam etmiştir.

O zamandan beri Gazze'deki Filistinli Müslümanlar zorluklar içerisinde hayatlarını devam ettirmeye çalışıyor. 7 Ekim 2023 tarihinden beri büyük bir soykırımın için de olan Gazze şehri bütün zor şartlara rağmen mücadele etmeye devam ediyor.

CENİN

Cenin, İsrail işgali altındaki Batı Şeria'nın kuzey kesiminde yer alan üçüncü en büyük şehridir. Batı Yaka'nın diğer bölgeleri gibi Cenin de, Ürdün yönetiminin ihaneti sebebiyle 1967 Haziran Savaşı'nda Siyonist işgal devletinin hâkimiyetine geçmiştir. Cenin Mülteci Kampı ise şehrin yoğun nüfuslu bir bölgesi. Kamp 1950'lerin başında, 1948'deki İsrail-Arap savaşı sırasında ve sonrasında çoğunlukla bugünkü İsrail'in kuzey kesiminden kaçan ya da evlerinden sürülmek zorunda kalan Filistinlilere barınma sağlamak üzere kurulmuştu. Filistinliler bu dönemi Nakba, yani felaket olarak adlandırıyor

HAYFA

Filistin'de tarihî bir liman şehri olan Hayfa, aynı zaman da sanayi şehridir. Akdeniz'e dik inen Kermil dağının eteklerindeki tabii bir limanın kıyısına kurulduğu için ilk dönemlerden itibaren bir liman ve ticaret şehri olarak önem kazanmış, sonradan Osmanlı döneminde demiryolu ile komşu şehirlere bağlanması da önemini arttırmıştır. Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın kenti tekrar ele geçirmesi öncesinde Hayfa 1799'da Napolyon Bonapart tarafından da işgal edilmiştir. Kutsal Kitaplarda geçen Kermil Dağı Hayfa'dadır. Bu dağda Hristiyanlık, Müslümanlık için kutsal bir kalıntı olan İlyas Peygamberin mağarası vardır.

RAMALLAH

Yavuz Sultan Selimin Mısır seferi sırasında Osmanlı topraklarına katıldı. Beytülmakdis şehrinin 16 kilometre kuzeyinde, deniz seviyesinden 900 metre yüksekte bulunan tepelerin üzerinde yer alır. Etrafını çeviren güzel manzara nedeniyle "Filistin Gelini" olarak bilinir. Ramallah şu an İsrail işgali altındaki Filistin'in Batı Şeria bölgesindedir.

ERİHA

Eriha şehri Kudüs'ün 36 kilometre doğusunda Amman'a giden yolda, Celil'e giden ana yolun kavşağında yer alır. Şehirde Eriha'yı temsil eden ve dünyanın en eski şehri olan El-Sultan Tepesi bölgesi bulunmaktadır. Eriha şehri dünyanın en eski ve deniz seviyesinden en alçak şehridir (deniz seviyesinin 258 metre altında) .Ölü deniz(Lut Gölü'nü) içinde bulundurur. Tarihi günümüzden 10 bin yıldan daha öncesine dayanır.

NABLUS

Beytülmakdis şehrinin kuzeyinde, Selimiye dağlarına uzanan bir vadide kurulmuştur. Stratejik konumu itibariyle tarih boyunca önemli bir yerleşim merkezi olmuştur. 10. Asrın başından beri Nablus, küçük Şam olarak tanınır.

Selâhaddin Eyyubi'nin kiliseden camiye çevirdiği elCâmiu'l-kebîr ve Sultan Kalavun tarafından inşa edilen Evliya Çelebi'de Sinan Paşa Camii başlıca tarihî eserler arasındadır.

TABERİYE

Filistin kuzeydoğusunda Taberiyeh gölünün batı kıyısında kurulmuştur. Roma döneminde stratejik bir konumda yer almasından dolayı buraya Celile bölgesinden ve diğer yerlerden insanlar yerleşmiştir.

Şehir aynı zamanda ilim merkezidir.

BEYTÜL LAHİM

Hristiyanlar ve Müslümanlar için kutsal bir şehir. Beytülmakdis şehrinin güneyinde Hz. İsa'nın doğum yeri kabul edilen ve Yeniden Doğuş (Mehd) Kilisesi'nin bulunduğu kutsal şehirdir. Beytülmakdis şehrine yaklaşık 10 km güneyinde bulunan bir şehirdir.. Nüfusu yaklaşık 25.000'dir ve Beytullahim Valiliği'nin başkentidir.

YAFA

Osmanlı döneminde Beytülmakdis'in limanı olan Yafa, günümüzde aradaki boşluklar dolup İşgalci İsrail'in sözde başşehri Tel Aviv ile bütünleşerek sözde başşehrin bir semti durumuna geldiğinden Tel Aviv Jaffa diye anılmaktadır. Arapça kaynaklarda Yâfâ şeklinde yer alan ve denizden 38 m. yükseklikte kurulmuş olan şehir çok eski bir tarihe sahiptir. Osmanlı döneminden birçok tarihi eser bulunduran Yafa, dönemin önemli şehirlerinden biriydi.

TULKARİM

1517 senesinde Yavuz Sultan Selim'i Memlükler üzerine yaptığı bir sefer ile Osmanlı topraklarına katıldı. Kanunî devrinde ise Cevheriye Medresesine bağlandı. 1967 senesindeki Altı Gün Savaşı sırasında şehir İsrail ordusu tarafından işgal edilmiştir. 1993 senesinde İsrail ile Filistin Kuruluş Örgütü arasında

imzalanan Oslo Barış Antlaşması sonrasında şehrin idaresi Filistin halkına geri verilmiştir.

BİRUSSEBİ

Bir zamanlar Filistin'in en büyük şehri olan Birüssebi, Necef Çölündeki en büyük şehir olmasıyla "Necef'in Başkenti" olarak biliniyor. Birinci Dünya Savaşında Osmanlı Devleti'nin Filistin Cephesinde verdiği mücadelenin kilit noktasıydı. İşgalin ardından değişen isimle Beer Şeba, ismini bölgede bulunan ve Arapça kuyu (Bi'r) ve yedi (Seb) kelimelerinden alıyor.

BEYSAN

Filistin bölgesindeki en eski yerleşim birimlerinden biri olan Beysân, aynı zamanda Şam Mısır kervan yolundaki önemli konaklama noktalarından da birisidir. Burada bulunan Ahmer Hanı, kitâbesinden anlaşıldığına göre, Memlükler devrinde Sâlâr b. Abdullah tarafından 1 Cemâziyelevvel 708 (17 Ekim 1308) tarihinde yolcuların faydalanması için vakıf olarak yaptırılmıştır.

REMLE

I. Velîd zamanında (705-715), Cündi-Filistin valisi olan kardeşi Süleyman b. Abdülmelik tarafından

Yafa Limanı'nı Beytülmakdis şehrine bağlayan yolun içinden geçtiği Şefelah ovasında ve Beytülmakdis şehrine yaklaşık 45 km. uzaklıkta kurulmuştur. Filistin'in en büyük şehirlerinden Remle'nin yıllarca Müslümanların ordugâhı olduğunu, ancak şu anda harap vaziyette bulunduğunu kaydeder.

ASKALAN

Filistin'in Gelini olarak biline Askalan, Filistin'de tarihî bir sahil şehridir. Yafa'nın güneybatısında bulunan Askalan şehri Roma devrinde ticari olarak önem teşkil eden, Filistin'in önde gelen şehirlerinden idi. Müslümanların Filistin'de en son fethettiği şehirlerdendir. Askalan, Roma devrinde ticari olarak önem teşkil eden bir şehirdir. Hz. Peygamber(sas) Askalan'ı "iki gelinden birisi"(diğeri Gazze) olarak tasvir etmiştir. Zaman içerisinde kurulan darphaneler ve tersanelerle daha da önem kazanmıştır. Şehir tarihte düşmanın eline geçmesini önlemek adına iki defa tahrip edilmiştir.

LOD

Yafa'nın 15 kilometre güneydoğusunda bulunmaktadır. 2007 yılı sonunda şehrin nüfusu 67.000'dir. Lod'da Roma ve Yunan döneminde kurulmuş tarihi bir şehir kadar ilk yerleşimler uzanmaktadır. İşgal döneminde kurulmuş Ben Gurion Uluslararası Havaalanı burada bulunmaktadır.

1948 Arap-İsrail Savaşı sırasında kenti Irgun ve Hagana örgütleri ele geçirdi. 50.000 civarında Arap yerleşimci diğer şehirlere sürüldü. Bu sürgünün amacı Yafa ile Beytülmakdis şehri arasındaki stratejik açıdan önemli yolu güvenli hale getirmektir. 2001'de yapılan nüfus sayımına göre nüfusun %80'i Yahudilerden, çoğunluğu Müslüman olmak üzere %19.7'si Araplardan oluşmaktadır.

SAFED

Kuzey Filistin de bulunan tarihi şehirlerden biridir. Yukarı Celile bölgesinde 840 m. yükseklikte bir tepe üzerindeki tarihî kalesinin eteklerinde yer almaktadır. Bu şehir Hz. Ömer zamanında bütün Filistin bölgesi gibi Müslümanların hâkimiyeti altına girmiş olmalıdır. Salfit ismi üzüm sepeti veya ekili alanlar anlamına gelmektedir. Şehirde El-Kudüs Açık Üniversitesinin bir kampüsü bulunmaktadır. Salfit, 1.500 tonluk üretimiyle Batı Şeria'nın en büyük zeytinyağı üretilen şehridir.dır.

RAVABİ

Ravabi, Kudüs ve Ramallah'ın kuzeyinde bulunan bir dizi tepenin üzerine inşa edilmiş ilk planlı şehirdir. Filistinli iş adamı Beşar el-Mısıri tarafından bu şehri kurma fikri ortaya atılmış ve 2010 yılında kazı çalışmalarına başlanmıştır. Bugün Ravabi'de, çoğunluğu Filistin ve Kudüs'ten gelen yaklaşık 3 bin Filistinli yaşıyor. Şehir, Birzeyt ile Ramallah arasında yer almaktadır. Şehrin 40,000 nüfusa sahip olması planlanmaktadır.

AKKA

Filistin'in batı kıyısında bulunan bir sahil şehridir. Akkâ Hz. Ömer zamanında 636'da Şürahbîl b. Hasene tarafından fethedildi. Daha sonra Bizanslılar'la yapılan savaşlar sırasında tahrip edildiyse de Halife

Muâviye zamanında yeniden inşa edildi.

Akkâ, 1799'da Cezzâr Ahmed Paşa'nın Napolyon'a tattırdığı hezimetle hatırlanır. Cezzâr Ahmed Paşa Camii ve Külliyesi, bugün de Akkâ'nın silüetini oluşturan en önemli tarihî eserdir.

NASIRA

Nâsıra şehri, denizden 505 m. yükseklikte olup etrafi tepelerle çevrili bereketli bir vadi konumundadır. Hz. Meryem'in yaşadığı ve Hz. İsa'nın peygamberliğini ilan edene kadar ki yaşamını geçirdiği bir yer olması nedeniyle Müslümanlar ve Hristiyanlarca kutsal bir belde olarak kabul edilmiştir. Aynı zamanda Hz. Üzeyir, Hz. Lut, Hz. Yunus ile Hz. Meryem'den izler taşıyan ve bugün on binlerce Müslümanın yaşadığı şehir, İslam tarihi açısından da önemli bir yere sahiptir. Şehir dört yüzyıl Osmanlı Devleti'nin hâkimiyetinde kalmıştır.

KAYSERİYYE

1947 yılında Siyonist çeteler tarafından işgal edilen bir Filistin şehridir. Filistin'de, Akdeniz kıyısında yer alan ve insanların yaşadığı en eski bölgelerden biri olan Kayseriyye, Hayfa şehrinin güneyinde yer almaktadır . Yaklaşık 37 km uzağında arazi alanı 31.786 dönüme ulaştı.Silahlı Siyonist örgütler kasabayı yıktı ve 1948 yılında sayıları yaklaşık 1.114 kişi olan halkını yerinden etti. Roma, Bizans, İslam ve Haçlı anıtlarıyla dolu sayılan bölgede, büyük ölçüde şeklini koruyan antik yapılar da bulunuyor.

KALKİLYA

Filistin'in Batı Şeria bölgesinde yer alan ve Kalkilya valiliğinin merkezi olan şehir. Akdeniz sahiline 12 km uzakta bulunan şehrin nüfusu 2007 itibarıyla

toplam nüfusu 41.739'dur. Şehir halkının çoğunluğu tarım sektöründe çalışmaktadır. Şehirde 1986 yılında kurulan bir hayvanat bahçesi bulunmaktadır.

UMMU'L-FEHİM

Filistin'in kuzeyinde bulunan, Kudüs'ten 120 km uzakta olan Ummu'l Fahm şehri, Şeyh Raid Salah'ın doğduğu ve yaşadığı yer olarak bilinir.1948 de İsrail ile Ürdün yapılan barış anlaşmasında işgalci İsrail'e teslim edildi, 1948 bölgesinde Nasra ve Refah' tan sonra nüfus bakımında en büyük Arap şehri olarak bilinmektedir.

KÜDÜS

Hz. İbrahim, Hz. Yakup, Hz. Davud ve Hz. Süleyman (a.s.) başta olmak üzere birçok peygamberin ayak izini taşıyan mübarek Filistin coğrafyasının atan kalbidir Kudüs.

M.Ö. 11. yüzyılın sonlarında kurulan İsrailoğulları devletinin ilk kral ve komutanı Talut'tan sonra devletin başına geçen Hz. Davut, Kudüs'ü alarak burayı başkent yapmış ve Mescid-i Aksa'nın temelini atmıştır. Hz. Davut'tan (a.s.) sonra hükümdar olan oğlu Hz. Süleyman (a.s.) Mescid-i Aksa'nın yarım kalan inşaatını tamamlamıştır.

Kudüs, M.Ö. 63 yılında Roma imparatorluğunun hâkimiyetine geçmiştir. Roma imparatoru Konstantin 310 yılında Hristiyan olup 313'de Milano fermanı ile devletin dinini Hristiyan yapmış, 335 yılında da Kudüs'te Kıyame kilisesini yaptırmıştır.

Kudüs, Peygamber Efendimizin (s.a.s.) isra ve miracıyla İslam tarihinde önemli bir konuma gelmiştir. Hz. Ebubekir (r.a) önce Amr b. As'ı daha sonra da Halid b. Velid'i Filistin'in fethi için görevlendirmiştir. Hz. Ömer (r.a) zamanında Müslümanlar Kudüs'ü kuşatmış ve barış yolu ile şehri fethetmişlerdir.

FİLİSTİN HAKKINDA DOYURUCU VE DOĞRU BİLGİ ALMAK İSTİYORSANIZ İŞTE SİZE KİTAP

Filistin deyince ilk okunması gereken kitaplardan biridir. İsminden de anlaşılacağı üzere tam bir giriş kitabı olup anlaşılır ve akıcı üslubu mahiyeti ile Filistin'e dair bilgilerinize sağlam bir zemin mahiyetindedir.

Fethi Abdülkadir tarafından yazılan kitap Beytülmakdis Öncüleri Derneği tarafından hazırlanmış, Asalet Yayınları tarafından yayımlanmıştır. Kitap on bölümden mütevellit on dersten oluşmaktadır. Yazar kitabın önsözünde yararlandığı kıymetli bir kaynağı, Dr. Muh-sin Salih'in "Filistin Davası Hakkında 40 Gerçek" isimli kitabını da bizlerle paylaşmaktadır. Allah Teala her ikisinden de bizleri böyle çalışmalarla buluşturdukları için ebeden razı olsun.

Ben ise bu yazımda bu eserin esaslı bir halde tanınması adına kitaptaki bölümleri tanıtmaya gayretim içindeyim Allah Teala'dan hayırlara vesile kılmasını niyaz ederim.

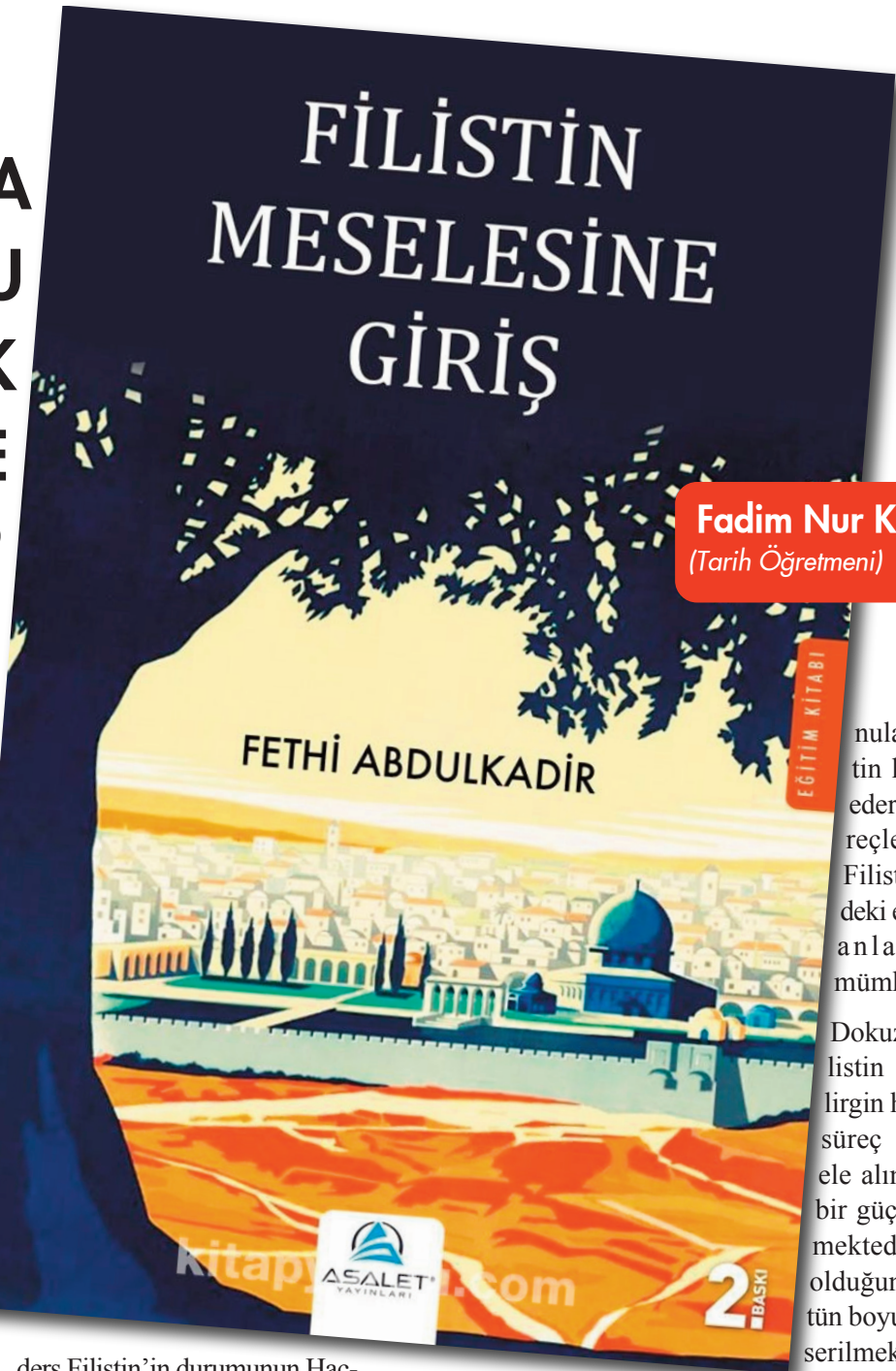
Birinci bölümde "Filistin Coğrafyası" tanıtılmakta, bu minvalde Filistin'in konumunun önemi vurgulanmakta olup en önemli şehirleri hakkında bilgiler verilmektedir. Bu bilgiler içinde Filistin isminin bu coğrafyaya nasıl ve nereden verildiği hususları da yer almaktadır. Bu bölümün sonunda kapsamlı bir Filistin haritası bilgisine de sahip olmaktadır.

İkinci bölümde ise Filistin, Ku-

düs ve Mescid-i Aksa'nın dini önemine dikkat çekiliyor. Kitap, bu bölümde Kuran-ı Kerim'den ayetler ve Peygamberimizin (sav) hadislerinden hareketle bu kadim mekanın kıymetini anlatır. Yine bu fasılda Mescid-i Aksa'nın diğer dinler için ne ifade ettiği ele alınırken, Yahudilerin Süleyman Mabedi inşa etme çabası ile kadim mescidimizin nasıl tehlikelerle karşı karşıya olduğuna da dikkat çekilir.

Üçüncü bölümde "İslam'dan Önce Filistin" başlığı ile İslam öncesinde Filistin'e yerleşmiş medeniyetler hakkında bilgi sahibi oluruz. Hz. Davud, Hz. Süleyman ve Hz. İbrahim peygamberlerin bu ülkede nasıl var oldukları bu bölümde ifade edilirken, Filistin'de tarihi süreçte var olan Babil, Yunan gibi yönetimlerin ele alınmasından sonra bu bilgilerle Yahudilerin Filistin'deki tarihi üstünlüğü gibi ifadeleri de çürütmeye vakıf oluruz. Çünkü tarihi hakikatler bu toprakların Yahudilere değil Müslümanlara ait olduğunu gösterir.

Dördüncü bölüm, üçüncü bölümdeki Filistin tarihi derslerinin devamı olup Filistin'de İslam fethinden başlayıp Haçlı işgaline kadar geçen dönemi aktarmaktadır. Halife Ömer bin Hattab (r.a)'ın Filistin'i fethiyle başlayan bu dönem Haçlı işgalinin öncesine kadar bu bölümde ele alınır. Bu dördüncü

ders Filistin'in durumunun Haçlı işgalinden hemen öncesinin anlaşılması için önem arz etmektedir. Yine Hz. Ömer (r.a)'ın Filistin'de nasıl bir devlet politikası uyguladığını da bu bölümde görmek mümkündür.

Beşinci bölüm Haçlı işgalinden Osmanlı döneminin sona ermesine kadarki Filistin'i konu alır. Filistin için bir dönüm noktası olan Eyyubiler dönemini de kapsayan bu ders bir sonraki konuda Memlükleri ve onların bu topraklara verdiği değeri bizlere sunmakta, son fasılda ise sultan II. Abdülhamid Han'ın icraatlarına yer vermektedir. Bu bilgiler kapsamında bu bölüm Filistin'in dünü ve bugününün kritiğini yapmak adına bizlere ziyadesiyle yol göstermektedir.

Altıncı bölüm Filistin üzerin-

deki tehlikeli ideoloji olan siyonizm hareketini ele almaktadır. Bu ders siyonizm zihniyetini anlamlandırmak adına önemli hususlara değinmekte olup bu hareketin kendi varlığını nasıl oluşturduğunu öz bilgilerle sunmaktadır.

Yedinci bölüm İngiliz manda yönetiminden 1948 savaşına kadarki Filistin'in durumunu izah etmektedir. Bu dönemi bilmek 1948 ve sonrasında bu kadim coğrafyanın durumunu anlamak adına girizgâh mahiyetindedir.

Sekizinci bölüm "1948 Savaşından Sonra Filistin" başlığı ile o dönemin akabinde 1967 Haziran savaşından sonraki dönemi, Filistin Kurtuluş Örgütü'nü ve Filistin'de siyonist işgalin sebep olduğu mülteci sorununu ele almaktadır. Bu ko-

nuların yanı sıra Filistin halkının mücadele ederken silahlanma süreçleri ve bu sürecin Filistin davası üzerindeki etkisini de bu derste anlamlandırmamız mümkün olmaktadır.

Dokuzuncu bölümde Filistin direnişinin en belirgin hali olan "İntifada" süreci ve oluşumları ile ele alınmakta olup, nasıl bir güç olduğu izah edilmektedir. İntifadanın ne olduğuna dair bilgiler bütün boyutları ile göz önüne serilmektedir.

Onuncu bölüm olan son ders ise Filistin'in geleceği üzerinedir. İslam'ın Filistin zaferinde tek yol olduğu izah edilir ve işgalci varlığın yok olacağına dair müjdelere yer verilir. Kitabın bu son dersi bizlere Filistin davası hususunda yeise düşmemeyi, inançla, azimle ve umutla her daim bu yolda en iyi halimizle yürümümüzü nasihat eder.

Kitap her bölümde verdiği değerlendirmeler ve alıştırmalar soruları ile okuyucunun her dersten aldığı bilgiyi zihninde oturtmayı hedef alarak Filistin meselesinin ana hatlarıyla hem zihinsel hem kalbi olarak kendi dünyamızda bir bütün olarak yer edinmesini sağlamaktadır.

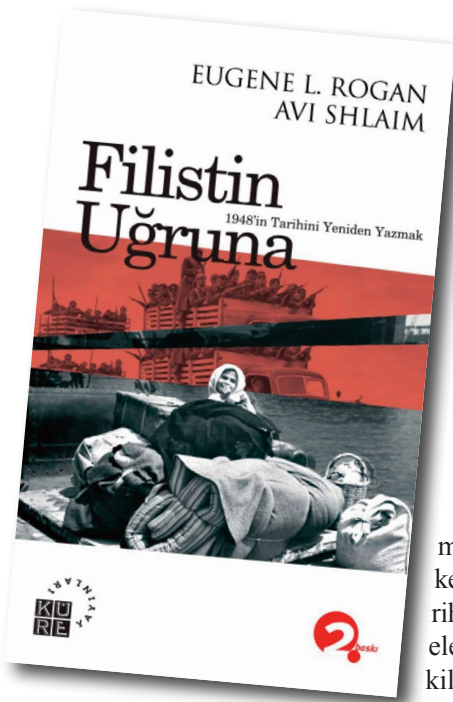
Ece Hanım Sarıkaya (ASBÜ Siyaset Yüksek Lisans Öğr.)

Kitap; Arap devletleri ve İsrail'in, 1948 Arap-İsrail Savaşı'na dair mitleri üzerine inşa ettikleri resmi tarihleriyle gerçeklerin örtüşmemesine bir eleştiri getirmektedir. Bu kitap 1948 Arap-İsrail Savaşı'nın tarihsel açıdan "ne ifade ettiği" ni anlamaya ve anlamlandırmaya çalışmaktadır. Bu alandaki hatıratlar, mevcut arşiv kaynakları ve diğer birincil kaynaklardan yararlanılarak 1948 Arap-İsrail Savaşı'na katılan tarafların rolleri yeniden incelenmektedir.

1948 yılında Filistin'deki manda yönetiminin sona ermesinin ardından Yahudi Milli Konseyi bir bildiri yayımlayarak Filistin'de İsrail adında bir devlet kurduklarını ilan etmiştir. Bağımsızlığını ilan eden Yahudileri önce ABD ardından SSCB tanımıştır. Bildirinin ilan edilmesinden çok geçmeden Arap Birliği üyesi olan Mısır, Irak, Suriye, Lübnan ve Ürdün silahlı kuvvetleri İsrail'e savaş açmıştır. Arap devletleri başlangıçta her ne kadar önemli bir ilerleme kaydetse de savaş İsrail'in Arap devletlerini yenilgiye uğratmasıyla sonuçlanmıştır. İsrail'in kurulduğu, Filistinlilerin resmi ve sistemli bir şekilde topraklarından edilmeye başlaması açısından 1948 Arap-İsrail Savaşı önemli bir yere sahiptir. Savaşa dair resmi arşivlerin açılmaması bu savaşa dair yazılanları kısıtlamaktadır. Shlaim ve Rogan, Filistin halkının tarihi belge arşivlenmesinde yaşadığı sıkıntıyı devletsiz olmasına dayandırmaktadır.

Derleme bir kitap olan "Filistin Uğruna: 1948'in Tarihini Yeniden Yazmak", Rashid Khalidi, Benny Morris, Laila Parsons, Avı Shlaim, Eugene L. Rogan, Charles Tripp, Fawaz A. Gerges, Joshua Landis, Matthew Hughes, Madawi Al-Rasheed ve Edward W. Said'in makalelerinden oluşmaktadır. Makaleler, 1948 sa-

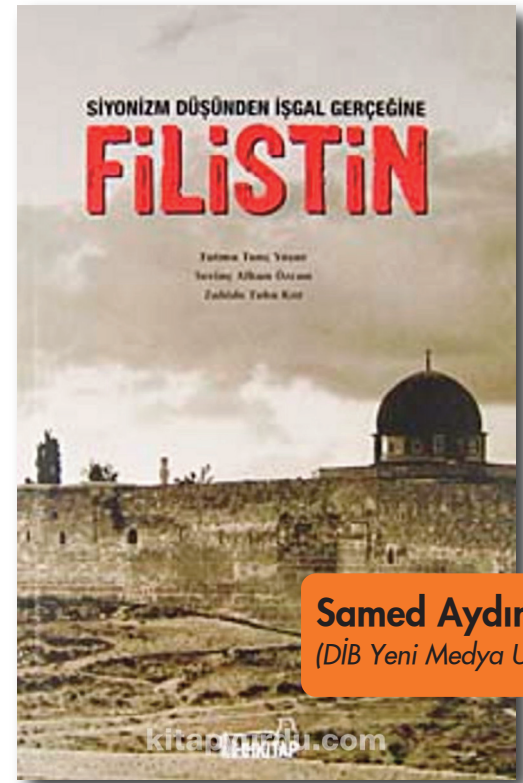
vaşına katılan aktörlerin, Arap-İsrail Savaşı'nı kendilerinin nasıl tasvir ettiğini, savaşın ortaya çıkışını ve sonucunun günümüze kadar gelen etkilerinin resmi tarihleri nasıl şekillendirdiğini ortaya koymakta ve eleştiri getirmektedir. Kitabın iki baskısı mevcuttur. İlki 1990'lı yıllarda Yeni Tarihçilerin Filistin-İsrail meselesinde 1948 yazımının, meseleye yön vermek açısından önemli olduğu tezi üzerine inşa edilmiştir. Yeni Tarihçiler, İsrail hakkındaki geleneksel tarih yazımına eleştiri getiren İsraili tarihçi gruptur. 1948 savaşı akabinde Filistinlilere yaşatılanlar ve yerlerinden edilmeleri konularına İsrail'in geleneksel tarih yazımının tersine meydan okuyucu yorumları bulunmaktadır. Bu isimlendirme ilk olarak 1988 yılında Benny Moris tarafından kullanılmıştır. Avi Shlaim, Benny Moris, Ilan Pappé Yeni Tarihçi isimlerin başında gelmektedir. Kitabın ilk versiyonu kendi döneminin bir ürünü olarak konuyu ana hatlarıyla sunmaktadır. İsrail'de arşivlerin kullanıma açılması tarih yazıcılığına farklı bir boyut kazandırmıştır Arap devletlerine dair arşivlerin gizliliğini koruyarak, Lübnan ve Suudi Arabistan kısmındaki eksiklikler, dönemin politikaları bağlamında İsrail'in kökenleri sorununun yeniden gündeme gelmesi kitabın revizesini elzem hale getirmiş böylece 1948'in tarihini daha kapsamlı ve derin bir şekilde inceleme imkânı doğmuştur. Arşivlerin açılması ve dönemin politikalarıyla 1980'li yıllardan itibaren İsrail'in kökenleri meselesi yeniden gündeme gelmiştir. Diğer yandan Arap entelektüeller arasında da neden başamadık sorusuna cevaplar aran-

mış ancak kendi resmi tarih yazımlarını eleştirel bir şekilde inceleme için destek bu-

lamamışlardır. Benny Moris, Filistin mülteci sorununu ele aldığı makale ile Laila Parsons'un Arap-İsrail Savaşı'ndaki Dürzileri çalıştığı makalesi haricinde kitaptaki çoğu makale katılımcıların ulusal tarihini ele almaktadır. Son kısımda ise Edward Said savaşın sonuçlarının değerlendirmesini yaparak Filistin için bir çözüm önerisinde bulunmaktadır.

Milliyetçilik ideolojisi bu savaşa yüklenen anlamı şekillendiren en önemli faktördür. 1948 Arap-İsrail Savaşı, Ortadoğu coğrafyasını yeniden şekillendiren bir savaştır. Bugüne kadar 1948 Arap-İsrail Savaşı tarihsel açıdan derinlemesine incelemeden çok sığ bir resmi tarih yazımı anlayışla ele alınmıştır. Çünkü buradaki amaç, tarih yazımında yeni bir devlete meşruiyet kaynağı sağlamaktır. Unutulmaması gereken bir diğer nokta da bu savaşın patlak verdiği dönemde modern anlamdaki Arap devletleri çok yeni olmasıdır. Bu bağlamda milliyetçilik ideolojisi 1948 Savaşı'nı taraflı bir zemine oturtmaktadır. Hem İsraili hem de Arap milliyetçi tarih anlayışı geçmişle dürüstçe yüzleşmek yerine 1948 Arap-İsrail Savaşı'nı resmi tarih yazımında mitleştirerek kendilerine meşruluk kazandırmayı amaçlamıştır. Bu tam da modern anlamdaki ulus devletin inşasında rastlanabilen bir durumdur. Unutulmamalıdır ki: "Unutmak, hatta tarihsel hata da diyebilirim, bir ulusun yaratılmasında çok önemli bir etkidir ve bu nedenle tarih araştırmalarındaki ilerlemeler genelde ulus için tehlikelidir."

Samed Aydın (DİB Yeni Medya Uzmanı)

Siyonizm Düşünden İşgal Gerçeğine Filistin isimli kitap, İHH İnsani Yardım Vakfı yayınları tarafından Fatma Tunç Yaşar, Sevinç Alkan Özcan, Zahide Tuba Kor'dan oluşan çok yazarlı bir ekipçe kaleme alınmıştır. Kitabın ilk basımı 2003 yılında son baskısı ise 2010 yılında gerçekleştirilmiştir.

Titizlikle hazırlanan kitap Filistin'in son 1 asırdır yaşadığı işgal gerçeği ve Siyonist politikaları tarihsel süreç bağlamında detaylı olarak işlenmektedir. Eser ülkemizde Filistin meselesi sözcüğü olduğunda başucu kitaplarından birisi olması gerekmektedir. Kitabın ücretsiz metnini de İHH internet adresi üzerinden indirmek mümkündür. Kitabın geçen 14 yıllık sürecinde güncellenerek baskıya çıkmaması okuyucular için büyük bir kayıptır. Kitabın takdim kısmında Filistin'in hatalarıyla doğrularıyla unutulmaz şahsiyeti Yaser Arafat'ın takdim mesajına yer verilmesi de oldukça önemlidir. Filistin topraklarında yaşanan tarihsel ve güncel olayları, Siyonist ideolojinin evrimini ve bu ideolojinin Filistin halkı üzerindeki etkilerinin ele alındığı bu eser beş ana başlıkta okuyucularına Filistin meselesinde gelen süreci aktarmaktadır. Her biri çok önemli analizlere konu olan başlıklar bulunmaktadır. 1) Temel Göstergeler başlığında Filistin hakkında coğrafi, nüfus, ekonomik ve din gibi temel konularda okuyucunun bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. Oldukça önemli veriler bu bölümde kay-

naklarıyla aktarılmaktadır. 2) Tarihi Süreç başlığında ise İslamiyet öncesinden başlanarak Birinci İntifada sürecine kadar getirilen kısa ve öz bir tarih perspektifi inşa edilmeye çalışılmaktadır. Özellikle Siyonist hareketin kuruluş aşamalarının değinildiği bu bölümde kitaba da ismini veren Siyonist düşünün sonucunda bölgede yaşayan Filistinlilere katliamdan başka bir şey getirmediği vurgulanmaktadır. 3) Ortadoğu Barış Süreci başlığı altında tarihi sürecin devamı mahiyetindedir. Bu bölümde Birinci İntifada sonrası Filistin ve İsrail heyetleri arasında yapılan Madrid, Oslo gibi barış görüşmelerine yer verilmiştir. Yine bu bölümde Filistinlilerin direniş başarısıyla İsrail ordusunun Gazze'yi boşaltması ve HAMAS'ın Filistinde halk tarafından seçilen ilk demokratik hükümeti kurması gibi önemli başlıklara yer verilmiştir. 4) İnsan Hakkı İhlallerine yer verilen bu bölümde İsrail tarihinin işgal tarihi ve katliamlar tarihi olduğu kaynakçalı verilerle ortaya konulmuştur. Zira sürekli olarak devam eden bir soykırım sürecinin 7 Ekimde değil İsrail'in ilk kurulduğu dönemden itibaren başladığının vurgulanması için bu bölüm çok önemli bilgiler içermektedir. 5) Filistin Direniş Örgütleri ve Şahsiyetler; kuşkusuz kitabın en ilgi çekici ve mutlaka okunması gereken bölümü bu kısımdır. Bilinenin aksine Filistinliler tek bir yapıdan oluşmamaktadır. İçerisinde onlarca farklı fraksiyonlar yer alan bir yapı, Filistinlilerin zenginleşen

bir şema olsa da bu çeşitliliğin oldukça zararları da bulunmaktadır. Filistinli gruplar arasındaki bu farklılığın bilinmemesi halinde her okunan haberin tüm Filistinli gruplara aitmiş gibi kabul edilmesi hatalı çıkarımlar doğuracaktır. Bu bölümde ayrıntılı olarak El Fetih, FKÖ, HAMAS, İslami Cihad, FHKC, FDKC, El Saika ve PFLP-GC gibi direniş örgütlerine yer verilmiştir. Yine bu bölüm başlığı altında Filistinli unutulmaz şahsiyetleri; Hacı Emin El Hüseyini, Şeyh İzzeddin Kassam, Yaser Arafat, Şeyh Ahmed Yasin ve Fethi Şikaki gibi isimlere yer verilmiştir.

Kitap titizlikle hazırlanmış olsa da bazı fahiş denilebilecek hatalarda bulundurmaktadır. Örneğin 144 dönümlük tüm alanı içeren Mescid-i Aksa alanı için Aksa Camii, Ömer Camii gibi ayrımlarla sanki farklı alanlar olduğu anlamına gelebilecek bazı kısımlar yer almaktadır. Yine kitap başlığında yer alan siyonist düşü, işgal durumu İsrail'e ait olmasına rağmen Filistin ismiyle kitabın çıkması da pek isabetli olduğunu söylemek mümkün değildir. Yeni baskılarla bu tip yanlış anlaşılma-ya yol açacak hataların değiştirilmesi, detaylı hazırlanan verilerin güncellenmesi ve özellikle direnişin sembol isimleri olan İsmail Haniye gibi şahsiyetlerin tanıtımına yer verilmesi var olan birikimin taşınmasına katkı sağlayacaktır.

İsrail zulmüne uğramış iki yetim çocuk

Filistin Müslümanların Onurudur

Pınar Aygün (Aile ve tüketici ekonomisti)

Bismillahirrahmanirrahim. “Müslümanlar ve Filistin Davası” adlı kitap; Ebu’l Hasen Ali En-Nedvi’nin Filistin davası hakkında Şam, Mekke, Medine ve diğer büyük Arap şehirlerinde vermiş olduğu 10 konferansın yazı diline aktarılmasından oluşmaktadır. Ebu’l Hasen Ali En-Nedvi tarafından kaleme alınan bu kitap, Ahmet Varol tarafından dilimize tercüme edilmiştir. Nedvi’den kesinlikle bahsetmek gerekir. Kendisi Hindistanlıdır. 24 Kasım 1914’te dünyaya gelmiş, 31 Aralık 1999’da da vefat etmiştir. Hadis, tefsir, mantık dersleri almıştır ve hadis alanında icazeti vardır. Teşkilatçı kişiliği ve cesaretiyle Hindistan’da dikkat çekmeye başlamıştır. Birçok İslami kuruluşta başkan, kurucu ve üye olmuştur. Eserleri ve konuşmaları İslam dünyasında büyük yankı uyandırmıştır. Toplumsal olayları inanç, ilim, amel, ahlak, ticaret, siyaset, yönetim vb. alanlarda incelemiştir. Bu kitapta da Filistin meselesini bu bağlamlarda ele aldığını görebilirsiniz.

Kitabı okurken çoğu yerde içiniz sızlayacak. Hali hazırda Aksa Tufanı ile birlikte sorguladığımız ümmetin durumunun aslında neden bu şekilde olduğunu anlayacaksınız. “Filistin nasıl bu duruma geldi, Müslümanlar ne yaptı değil de ne yapmadı, nasıl yeniden dirilebiliriz?” sorularının cevaplarını net bir şekilde öğreneceksiniz.

10 konferansın 10’undan da her okuyucunun çıkaracağı dersler elbette ki farklılık gösterecektir. Benim en fazla not aldığım kısımlar 3. ve 4. konferanslardan

oldu. Bu iki konferansın özetini şu alıntılar ile verebilirim: “Ey kardeşler, zaferin tek yolu gerçek Müslümanlar olmamız ve gönüllerimizi alevlendiren iman korunu taşımamızdır. Bu koru, iman koru, hayatın ışığı geri gelirse tüm dünyayı yakması, tarihi geri getirmesi mümkündür.”, “Geçmişte İslam için samimiyet gösterdiğimizde, İslam ile bütünleştiğimizde, cahiliye ilkelerinden olan her ilkedeki soyutlandığımızda ve ellerimizde İslam’ın kandilini taşıdığımızda alemin efendileri olduk. Yeryüzünün mamur, meskûn olan bölgelerinin en büyük kısmına hükmettik. İnançımızı, medeniyetimiz, edebiyatımız, ahlakımız, ilimlerimiz, dilimiz gündüzün ışığının yayılması gibi yayıldı.”

Tarih tekerrürden ibarettir. Efendimiz (s.a.v.) döneminde de Yahudilerin inatlarından ve kibirlerinden ötürü yaşanan sıkıntılar vardı. Efendimiz (s.a.v.)’i ve ashabını (Allah onlardan razı olsun) örnek aldığımız müddetçe maruz kaldığımız muameleye nasıl karşılık vermemiz gerektiğini açık bir şekilde anlayabiliriz. Kitapta da bu konuyla ilgili ayetlerden, hadislerden ve siyerden çokça örnek verilmiş bulunmaktadır.

Kur’an-ı Kerim’de insanlara defalarca sorulan şu soruyu hatırlayalım: “Akletmez misiniz?” Aynı şekilde kitapta da akletmek ve sorgulamak ile alakalı birden

fazla örnek bulunmakta. Yazar, üstüne basa basa sorgulamamız ve bunu dile getirmemiz gerektiği ile ilgili tavsiyeler veriyor. “Onlar (sahabeler) hiçbir zaman kişilere boyun eğmiyorlardı. Onlar her zaman gerçeklere boyun eğiyorlardı. Halifeleri ve yöneticileri yaptıklarından ve hatalarından dolayı hesaba çekiyorlardı. Zalim sultanın yanında hak sözü söylüyorlardı.”, “Ama biz Müslümanlar muvahhid mü’minleriz. Yüce Allah’a inanırız. Allah’a ve Resulullah (s.a.v.)’a iman ettiğimiz gibi komutanlara kesin, mükemmel imanla iman etmemiz doğru olmaz. Komutanları, liderleri sorgulamamız gerekir. Toplumsal durumlarımızı, ahlaki durumlarımızı, siyasi durumlarımızı, bir şahsa ve gruba körü körüne itaat etmeyi ve onların da bizi dönüşü olmayan, doğru yolu bulmamıza engel labirente veya istikrarsız bir uçuruma çekmesini sorgulamalıyız.”

Ra’d Suresi 11. ayetten de bildiğimiz gibi, bir topluluk kendi durumunu değiştirmediği Allah onların durumunu değiştirmez.

Başta Filistin davası ve coğrafyası olmak üzere diğer coğrafyalarda da izzeti ayaklar altına alınan Müslümanların durumunun tersine dönmesi ancak kendilerini değiştirmeleri ve düzeltmeleriyle mümkündür. Toplum olarak İslam’a dönmemiz, Allah’ın hükümlerine ve farzlarına uymamız, şüpheye düşmememiz, hayata kulluk etmeyip şahadet arzusuyla yaşamamız, cesaret göstermemiz, sadece kendi bileklerimize dayanıp maddeye ve zevklere kapılmamız, zulmedenlere meyletmememiz gerektiği yazar tarafından defalarca dile getirilmiştir.

“Şu tercih ettiğimiz yöntem, geçimlikçi ve fırsatçı hayat, edep ve ahlak bilmeyen, dine ve şeriata saygı duymayan, maslahat ve sonuç gözetmeyen zevk düşkünlüğü her dış düşmandan daha tehlikelidir.”

Yazar; 7. konferansı oldukça etkilediğim şu cümlesiyle bitirmiştir ki, son sözümün bu olmasını isterim:

“Ey Allah’ım! Tebliğ ettim mi?”

BİR ALİMİN KALEMİNDEN KUDÜS'Ü TANIMAK İSTEYENLER İÇİN

Mislina Tatar

(Aile ve Tüketici Ekonomisti)

Rahman ve Rahim Olan Allah'ın Adıyla,

Hamd Allah'a mahsustur. Selam ise O'nun seçkin elçilerine, son peygamber Muhammed Mustafa (sav)'ya, yolumuzu aydınlatan hidayet önderleri Ehl-i Beyti'ne, ashabına ve onların izinden gidip hidayete erenlerin üzerine olsun.

İncelemeye aldığım kitap Prof. Dr. Yusuf el- Karadavi'nin kaleme aldığı Her Müslümanın Ortak Davası Kudüs kitabıdır. Kitabın içeriğine geçmeden önce kısaca yazarımızı tanıyalım. Yusuf el- Karadavi 1926 yılında Mısır'ın Saft Turab köyünde doğmuştur. Küçük yaşlarda hafız olan yazar yetim olarak büyümüştür. Temel eğitimi Ezher'e bağlı ilköğretim okullarında, üniversiteyi de 1954 yılında Ezher Usulü'd-Din fakültesinde tamamladı. 1973 yılında doktorasını tamamlayan Üstad Karadavi, Mısır başta olmak üzere birçok Arap ülkesinde önemli görevler üstlendi. Gençliğinin ilk yıllarında Müslüman Kardeşler hareketine katılan müellif, mücadeleciler bir ilim alimi olup birkaç kez hapse girmiştir. Müellifin 150'ye yakın çeşitli çalışmaları bulunmaktadır. Bunlardan burada incelediğimiz eseri yukarıda da bahsettiğim gibi Her Müslümanın Ortak Davası Kudüs eseridir.

Müellif kitabı dokuz bölümden oluşturmuştur. Öncelikle İslam'da Kudüs'ün yeri olarak bir giriş yapmıştır. Burada beş temel üzerinde Müslümanlar için kutsal olmasının açıklamalarını yapmıştır. Mescidi Aksa Müslümanların ilk kiblesi, ikinci harem ve Efendimiz

(sav)'in yolculuk yapılması için işaret olarak gösterdiği üç mescitten biridir. Kudüs kutsal şehirlerin üçüncüsüdür. İsrail yolculuğunun hikmetlerinden biri de İsrail'in başlangıcıyla bitişini, yani Mescid-i Haram ile Mescid-i Aksa'yı birbirine bağlamaktır. Bu bağlantının Müslümanların bilinç, şuur ve vicdanında oluşturduğu etki büyüktür. Çünkü her iki mescit kutsallıkta birbirine eşittir. Dolayısıyla, Müslümanlar ikisinden birini terk etmeleri halinde diğerini de terk etmiş olacaklardır. Bugüne baktığımızda Makam-ı İbrahim'e gösterilmiş olan ilgi bizzat El Halil kentinde bulunun Mekân-ı İbrahim'e gösterilmiyor maalesef. Müslümanlar olarak Kudüs'ün, Mescid-i Aksa'nın kutsiyetinin farkına diğer iki şehir kadar varamıyoruz. Müellif, ayetler ve hadislerden yola çıkarak bu beldelerin çevresinin bereketli kılındığına ve birçok peygamberin yolunun buradan geçtiğine de değinerek kutsal olmasının diğer nedenlerini bu bölümde açıklamıştır.

Kitabın ikinci bölümünde Kudüs'ün yahudileştirme çabalarına değinilmiştir. Müellif direkt bu konu özelinde yazmadan önce genel bir durum analizi yapmıştır. Filistinlilerin her savaşta her saldırıda gösterdiği direnişten, buna karşılık gözlerini yuman ve sessiz kalan İslam dünyasının acizliğinden, Müslümanların birlik ve dirlik içerisinde olamamasının ardından konuya gelerek yahudileştirme çabalarından bahsetmektedir. Neden önce genel bir durum ve sonra yahudileştirme çabaları peki? Kudüs bir ayna-

dır. Müslümanlar olarak bizler ne haldeyse ay-naya yansıyan durum tam olarak o halimiz oluyor. Bugün Mescid-i Aksa'nın içinde İsrail askerlerinin postallarının izi bulunuyorsa ve çabalarının karşılığını alabiliyorlarsa bilinsin ki bu davayı sadece Filistinli kardeşlerimizin üzerine atıp işin içinden sıyrılmamız sebep olmuştur. Beraber olamamız sebep olmuştur.

“İsrail ile Aramızdaki Savaşın Hakkı” başlığı altında kronolojik bir anlatım ile tarihte Müslümanlar ve Yahudiler arasındaki sorunları ve anlaşmazlıkları ortaya çıkaran sebepleri açıklamıştır. Dini boyutu ve ırksal boyutu değerlendirdikten sonra müellif, İsraililerin barış karşılığı toprak formülüne son derece karşı olduğunu bildirdiği düşüncelerine yer vermiştir.

Bu konuda Yusuf el Karadavi: “Toprak bizim toprağımız; onların değil ki barışları karşılığında lütufta bulunurcasına onu kalkıp bize versinler.” diyerek asla desteklemediğinin altını bir kez daha çizmiştir.

Kitabın diğer bölümlerinde Karadavi siyonizmi ve aynı zamanda İsrailoğulları'nı Müslümanlara anlatmayı amaç edinmiştir. Çünkü düşmanımız diye adlandırdığımız siyonizmi ve tehlikelerini yeterince bilmediğimizi düşünmektedir. Bu alanlarda Karadavi, siyonizmin temellerinin şiddet, ırkçılık, düşmanlık, ahlaksızlık, cimrilik gibi kötü emeller üzerine ku-

Prof. Dr. Yusuf el-KARADÂVÎ

HER MÜSLÜMANIN
ORTAK DAVASI

KUDÜS

kitapyurdu.com

6. BASKI

rulmuş olduğunu bunların hiçbirinin İslam ile bağdaşmadığını aksine çatıştığını eserinde göstermektedir. Karadavi; siyonizmin, emperyalizmin en üst aşaması olduğunu iddia etmektedir. Zira bu emperyalizm çeşidi “yerleşimci, yayılmacı, ırkçı, terörist ve zalim emperyalizmdir.”

Yazar kitabını Müslümanlara tavsiyeler vererek sonlandırmıştır. Bu tavsiyelerin başında İsrail ile ilgili bütün normalleştirme çabalarını bütünüyle reddetmemiz gerektiğini vurgulayarak başlamıştır. Sonrasında ayetler ışığında birlik içinde olmamız gerektiğini, her ne koşulda olursak olalım Filistin'i unutmamamızı ve orada yaşanan problemleri çözmek için çalışmamız gerektiğini bizlere anlatmaktadır. Bu davamızda İslami yönünü açıkça ilan etmemizi, doğudan batıya bütün ümmet-i Muhammed'in çabalarının Kudüs için, Mescid-i Aksa için olması gerektiğini söyleyerek kitabını bitirmiştir.

Her Müslümanın Ortak Davası Kudüs adlı eser, günümüzde araştırmalarda yararlanılan önemli kaynaklardan biridir. Kudüs sadece Arapların meselesi değil Müminlerin ve Müslümanların meselesidir. Müellif tarihsel anlatımların yanında ayetler ve hadisler ile bir bilinç oluşturmak istemiştir. Şüphesiz Mescidi Aksa'nın işgalinde Müslümanların birlik ve beraberlik içinde olamaması etkindir. Filistin halkının yıllarca yaşamış olduğu ve mevcut zamanda da aynı şekilde devam eden durumu onların hatalarıyla değil bizzat ümmet-i Muhammed'in genel durumu ile özdeşleştirmemiz gerekmektedir. Müslümanlar kardeşler ve bizlere düşen kardeşlerimiz için elimizden ne gelirse yapmaktır.

Hak, er ya da geç galip gelecektir. Yüce Allah (c.c) şöyle buyuruyor: “Müminlere yardım etmek bizim üzerimizde bir haktır.”

insanlığımızı yitirirken direnen şehir: GAZZE

Oğuzhan Armağan
(Vergi Müfettişi)

7 Ekim Aksa Tufanı” 300’üncü günü geride bırakırken Gazze hakkında bilgi ve malumat farkını ortaya koyan eserlerden bir tanesi de Jean-Pierre Filiu, ’nun Gazze Tarihi’dir. Yazar; ikinci baskının önsözünde “Arab İdol” yarışmasından bahsederek pek de siyasi olmayan bir gündemle Gazze’lilerin de pek tabii mutlu olacaklarını belirtmekte; onların da savaş ve siyaset dışında bir gündemlerinin olduğunu hatırlatmaktadır. Yazar, ikinci baskının önsözünde; kitabını 2011 yılında İsrail çıkmazı, Filistin çıkmazı ve insani çıkmaz terimleri ortaya koyarak tamamladığını belirtmekte ve bu terimleri açıklamaktadır. Yazar; 7 Ekim Aksa Tufanı görmüş olsaydı “Filistin Çıkmazı” hususunda Hamas’ı eleştirir miydi düşünmeden edemiyorum doğrusu.

Yazar Gazze tarihini yazmanın pratik ve metodolojik zorluğunu vurgulamakta ama sistematik bir şekilde beş ana başlık ve on beş alt bölümde kitabı incelemektedir. Esasında bu başlıklarda Gazze’nin tarihi kökenlerine bir adım daha yaklaşıyoruz ve tarihi akış içerisinde bazen yükselişine bazen de felaketine tanık oluyoruz. Birinci bölümün alt başlıklarında dikkat çekici hususlardan bir tanesi de Hz. Muhammed’in (sav) büyük dedesi Hâşim’in 25 yaşında Gazze’de hayatını kaybetmiş olması dolayısıyla buraya Hâşim’in Gazze’si (Gazzetü’l Hâşimî) denilmesi, İmam

Şafi’nin Gazze’de doğmuş olmasıdır. Bu bölümde de Gazze’nin Haçlılar ve Moğollarla devam eden makus talihinin yine İslam ile altın çağına ulaştığını satır aralarından okuyabiliyoruz. Yine bu bölümde Naşasıbi ve Hüseyinî aileleri arasındaki rekabeti okuyoruz. “Şehadet bir çağrıdır nesillere çağlara” sözünün hakkını veren İzzeddin El-Kassam’ı da kitap içerisindeki anlatımlarla tanımış oluyoruz. Kitabın ikinci ana bölümünde; 9 Kasım 1947’de Birleşmiş Milletlerin Filistin’in bölünmesi kararına karşı meydana gelen tepkiler, Hasan El Benna’nın çalışmaları, Birinci Arap İsrail Savaşı anlatılmaktadır. Yine bu bölümde pek değerli bir ifade vardır ki bugünde gerçekliğini korumaktadır; “... Arap tarafında acı bir şekilde eksik olan tek komuta birimi ve hareket tutarlılığı..” Kral Abdullah ve Kral Faruk arasındaki hanedanlık rekabeti, Mısır’ın müdahalesi, Cemal Abdunnaşır’dan ve propagandalarının gerçeklikten çok farklı olduğunu kitap anlatmaktadır. Arap ihanetinin toplumsal hafızada Gazze’de Filistin’in geri kalanından daha fazla derin izler

İNSANLIĞIN TARİHİ DÜNYA TARİH: KUDÜS

Recep Usta
(Çağrı Merkezi Operatörü)

bir şekilde hissediyoruz. Kitabın resimlendirilmiş olması ve güncel notlar yazılmış olması da ayrı bir zenginlik katıyor.

Kitabı elimize aldığımızda sıkıcı bir tarih okuması olacak gibi geliyor insana. Okumaya başladığımızda ise acı ve sürükleyici bir yazımla karşılaşıyoruz. Yazar Semiha Karahan lisans eğitimini Dış Hekimliği Fakültesi üzerine yapmış olmasına rağmen ilgisi doğrultusunda Dinler Tarihi alanına yönelmiş olması bu değerli esere kavuşmamıza vesile oluyor. Çünkü dinler tarihi demek Kudüs demek. Kronolojik sırayı anlaşılır ve açık bir anlatımla sunan yazarımız birçok muadili olan Kudüs Tarihi kitaplarına rağmen zevkli bir okuma sunuyor.

M.Ö. 3000’li yıllardan okumaya başladığımız konu Kudüs’ün dinler tarihi boyunca insanlık medeniyetine başkentlik yaptığını ve önemini gözler önüne seriyor. Özellikle, Hz. NUH (aleyhisselam)’ın döneminden başlayan okuma Peygamberler tarihini de çok detaylı ve zengin bir anlatımla sunuyor bize. Konuları İslam İlahiyatı, Hristiyan İlahiyatı ve yahudi ilahiyatı olarak ele alan yazarımız tarihe farklı bir perspektiften ve diğer gözden bakmamızı sağlıyor. Ancak konu hakkında bilgi sahibi olmayan ve Filistin tarihini bilmeyen insanın yanlış anlamalarına ve yanlış düşüncelerine sebep olabilecek kadar mitolojik konular içeriyor. Kitap boyunca yazarımızın Mitoloji, Teoloji, Antropoloji, Mistisizm, Sanat Tarihi ve Kültür Tarihi üzerine aldığı eğitimlerin etkisini çok güçlü

Kudüs’ü anlamak için, kitaptan yazarımızın Sonsöz kısmının bir parçasını paylaşmakta fayda görüyorum;

“... İnsan Kudüs’ü okurken, dinlerken, görürken birbiriyle bağlantılı binlerce yıllık bir geçmişi olduğuna tanıklık eder. Çünkü Kudüs, dinsel, siyasi, kültürel tüm açılardan insanın bam tellerine dokunan bir değerler odağıdır. ...

... Nitekim bugünün dünya siyasetini, psikolojisini ve sosyolojisini okuyabilmek ve anlayabilmek kısmen, Kudüs’ü tanımaktan geçmektedir. Kudüs’ü tanımak; geçmiş, bugün ve gelecek arasında bir bağ kurabilmek, “anda” takılıp kalmamak ve sürekli ilerlemek demektir.

...Barış, barış şehri olan Kudüs’te Aralık 1917’de düşmüş bir daha da ayağa kalkmamıştır...

... Ve bugün “Ben insanım.” diyen için değişen bir şey yok çünkü Kudüs onun tarihini taşımakta her satırında, “Ben Türk’üm” diyen için de değişen bir şey yok çünkü Kudüs onun kendisine olan aşkını ve hizmetini unutmamakta, “Ben Müslüman’ım” diyen için ise katiyen değişen bir şey yok çünkü Kudüs onun vazgeçilemez kutsal mes-cidi ve bereket toprağı hala...

Müslümanların kalplerinden ve zihinlerinden, bereket kapımız Kudüs’ün “uzak” kalmaması dileğiyle...

Topraklarımızın yaban ellere geçişinin hikayesi

Kitap Adı : Zeytindağı
Yazar : Falih Rifki Atay
Editör : Murat Sukan
Baskı Yeri : İstanbul
Baskı Yılı : 2023
Yayınevi : Pozitif Yayınları
Sayfa Sayısı :168
ISBN: 978-605-6461-07-5

Neyyo Yılmaz

(Siyaset Bilimi Kamu Yönetimi)

Falih Rifki Atay 1894 yılında İstanbul'da doğmuştur. İstanbul Üniversitesi (Darülfünun) Edebiyat Fakültesi'nden mezun olmuştur. Babıali Mektubi Kalemî'nde katiplik ve Dahiliye Nezareti'nde Hususi Kalem Memurluğu görevlerini yapmıştır. Gazeteciliğe ise 'Tanin' gazetesinde röportaj, makale ve denemeler yazarak başlamıştır. Bu süreçte birçok görevde yer alan yazar, daha sonra tüm hayatını gazetecilik yaparak devam ettirmiştir. Eser genel itibarıyla yazarın dünya görüşü ve tecrübelerine yönelik geniş bir perspektif sunmuştur.

Falih Rifki Atay 1.Dünya Savaşı'na yedek subay olarak katılmıştır. Sonrasında, 4.Ordu Komutanı ve İttihat Terakki'nin üç liderinden biri olan Cemal Paşa'nın emir subayı olarak Filistin-Suriye Cephesi'nde görev almıştır. Yazarın 'Zeytindağı' serüveni bu noktadan sonra başlamıştır. Falih Rifki, Kudüs'ün doğusunda yer alan Zeytindağı'ndan esinlenerek eserine bu ismi vermiştir. Yazar, anı ve gezi türünde telif ettiği bu eseriyle o dönemde tanıklık ettiği olayları okura aktarmıştır.

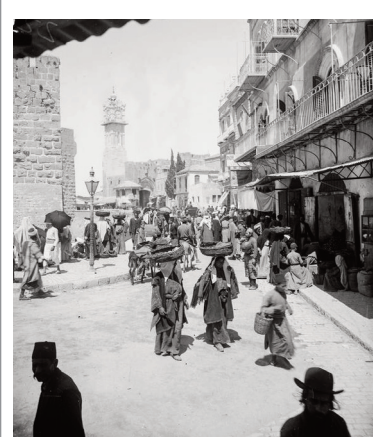
Zeytindağı kitabı 3 ana bölümden oluşmuştur. Yazar ilk olarak İstanbul'daki bazı anılarından ve Cemal Paşa'nın komutasına nasıl girdiğinden bahsetmiştir. Zeytindağı anılarını anlatmaya başladığı ikinci bölüm itiba-

riyle, Filistin, Suriye-Yemen ve Hicaz bölgelerindeki hatıralarını tüm açıklığıyla aktarmıştır. Filistin ve Suriye coğrafyasının nasıl kaybedildiğini tüm hatlarıyla anlatan yazar kullandığı betimlemelerle okurun kendisini kimi zaman Kudüs'te, kimi zaman ise Suriye'de hissetmesini sağlamıştır. Kitapta sade ve anlaşılır bir dil tercih eden yazar yer yer eleştirel bir üslup kullanmaktan kaçınmamıştır. Anlatıda coğrafyayı ümmetçilik fikri üzerinden inşa eden bir Osmanlı'dan son dönem Osmanlı'sına kadar eleştirel bir çerçeve üzerinden dönem okuması yapılmıştır. Özellikle Türklerin Araplığı benimsemesi ve bu durumun Türk kültürünün zayıflamasına neden olduğu düşüncesini dile getirmiştir. Yazar, bunun yanı sıra nice canların uğrunda feda edildiği o kutsal topraklarda kahraman ordumuzun asil mücadelesini aktarmıştır. Bu süreçte Almanların, İngilizlerin ve Fransızların bu topraklar üzerindeki planlarını gözler önüne sermiştir. Peygamber ocağı, ümmetin kutsal olan toprakların elimizden nasıl gittiğinin gerçek hikayesini bizlere aktaran Atay, Arap nüfusu çoğunlukta olan Kudüs'ün o dönemde nasıl Yahudileştirildiğinin de özellikle altını çiz-

miştir. Balfour Deklarasyonu'nun etkisiyle o dönemde Yahudilerin casusluklarına yakinen şahitlik etmiştir. Ayrıca Yahudilerin söz konusu kendi çıkarları olunca gözlerini kırpmadan sistemleri oyunlarının bir parçası haline getirdiklerini şu cümleler ile ifade etmiştir. "Hristiyan kanı ile yoğuran Yahudi bankerleri bütün kiliseyi havra menfaati için camiye çevirmeye muvaffak oldular." (s. 71) Bölümün ilerleyen kısmında ayrıca İttihat ve Terakki'nin üç önemli ismi Cemal Paşa, Talat Paşa ve Enver Paşa'nın o dönemdeki faaliyetleri aktarılmıştır. Yazar bu üç isme dair anekdotunu şu cümlelerle ifade etmiştir: "İttihat ve Terakki şeflerinden birkaçına beni fikirleri yaklaştırır, adamları uzaklaştırırdı. Ve en nefret ettiğim şey bu iken, mütareke senelerinde üstümde yalnız bir tek damga vardı: Cemal Paşa'nın adamı!"(s.41). Ek olarak Atay, Cemal Paşa'nın ölümü hakkında detaylı bir bilgiledirmenin yanı sıra Enver Pa-

şa'nın Alman hayranlığından kaynaklanan olayları aktarmıştır. Aynı zamanda 1.Dünya Savaşı ve İttihat Terakki dönemine dair verdiği bilgilerle okuru meraklandırarak araştırmaya sevk etmiştir.

Eserin üçüncü ve son bölümünde ise bu toprak kaybının akabinde gerçekleşen olaylar anlatılmıştır. Ordumuzun ne maddi çıkarlar uğruna ne de İngilizlerin kirlî oyunlarına alet olacak şekilde şehri teslim etmediği, aksine Kudüs'ten, Suriye'den ve Hicaz'dan ayrılmanın kendileri için ölüm mesabesinde sayıldığını ifade etmiştir. Nitekim Falih Rifki, okura kutsal topraklardan ayrılmanın ve bu coğrafyayı zulme gebe bir zalime bırakmış olmanın hüznünü derin bir şekilde hissettirmiştir. Son olarak yazar ilk eseri Ateş ve Güneş'ten alıntı yaparak aynı dönemde birçok askerin ağzından bize aktararak kitabı bitirmiştir.

UMUT VE MÜCADELE DİYARI: "İLAHİ MESAJLAR DİYARI FİLİSTİN"

Ecem Nagihan Kahraman

(Beytul Makdis Okuma Grubu Kurucusu)

Öz:

Filistin denilince siyasi sınırları olan küçük bir ülkeyi ya da yıllardır kaosun merkezi olarak konumlandırılmış; üzerinde çeşitli siyasi güçlerin etkisinin olduğu bir coğrafyayı düşünebiliriz. Oysa Filistin, tüm bu kısır tanımlamaların ötesinde binlerce yıldır farklı kültürlerle ev sahipliği yapmış; 1917 yılına kadar sahip olduğu statükoyu korumuş; İngiliz işgali ve yapay bir devlet olarak konumlandırılan İsrail'in varlığıyla (1948) yıllardır artarak devam eden sömürgeci bir işgal sürecinin parçası konumunda olmasına rağmen varlığını asimile olmadan devam ettirebilen nadir ülkelerden biri konumundadır.

1913 Marsilya doğumlu bir Fransız olan Garaudy, 1982'de Müslüman olmasına kadar komünizm ekseninde görüşlerini sürdürmüştür. Bu değişiminin araştırma ve çalışmalarına da yansımaları Batı'da ciddi bir "sükût ambargosu" na maruz kalmıştır. Tepkilerin en önemli sebebi, Garaudy'nin siyonizm ve Filistin üzerine sahil tarihi ve dini kaynakları göz önünde bulundurarak yaptığı çalışmalarıdır. Bu yazının amacı, Garaudy'nin yayımladıktan sonra yoğun baskı ve tehditlere maruz kaldığı İlahi Mesajlar Toprağı Filistin kitabının incelenmesidir.

Giriş:

"Bütün insanların yüzü, ruh daralması ve umutla, ilahi mesajlar toprağı Filistin'e çevriliyor."

Kitabı bir cümleyle anlatmak istesek o bu cümle olurdu şüphesiz. Garaudy, söylenmekten çekinilen gerçekleri tüm açıklığıyla bir araya getirmiş. Basılması ve satılması Batı'da hala yasak olan bu kitap, gerçeklerin talibi olanlar için kaynak ve delilleriyle oldukça donanımlı bir eser. Garaudy'nin diğer kitaplarının aksine, bu kitabında kaynak belirtmeyi kitabın sonuna saklamayıp her sayfanın altına dipnot olarak kitabın muhtevasının ne kadar hassas oluşturulduğunu gözler önüne seriyor.

İlahi Mesajlar Toprağı Filistin:

Garaudy, Filistin coğrafyasına ve tarihine dair yaptığı en kapsamlı çalışma olan kitabını üç ana bölüme ayırıyor: **1.Toprağın Tarihi, 2.Bir Mitin Tarihi, 3.Bir İstilanın Tarihi.**

Birinci bölümde ve neredeyse kitabın dörtte birini içeren kısımda, Eski Çağ tarihi ve Filistin'in yerlileri olan Kenanlılardan, Kenanlılarla ve İbrânilerin ilişkilerinden bahsediliyor. Yazarın da belirttiği üzere bu bölüm daha çok arkeologlara hitap ediyor.

Bu bölümde İslamlaşan ve Hristiyanlaşan Filistin tarihi de anlatılıyor. İlk Hristiyan siyonist kabul edilen Martin Luther'in reformu ile birlikte Eski Ahit'i yeniden yorumlaması 19.yüzyılda doğacak siyasi siyonizmin ve destekçisi Evanjelist akımın ön adımlarını oluşturuyor.

Garaudy'nin, kitabında bol miktarda Kitab-ı Mukaddes'ten iktibaslara yer verdikten sonra kitaba sadık olan bir Hristiyan/Yahudi'nin siyonist olamayacağını söylemesi manidar. Zira İsrail'in Tanrı'sı yerine, İsrail Devleti'nin ikame edilmesi, itikadi zeminde dinden çıkma anlamı taşıyor.

İkinci bölümde siyasi siyonizmin mitlerine değinen yazar, bir ideolojiden devlet haline gelen İsrail'in dayanak bulduğu iki temelden bahsediyor: **1.Kutsal topraklara dönüş miti**, bu uğurda Yahudilerin teşvik edilmesi ve **2.Gücü temsil eden imtiyazlı şirket.** Böylece siyonizmin mitlerle örülü siyasi bir ideoloji olduğunu okuyoruz.

"Siyonist ideoloji, çok basit bir mantığa dayanır: Tekvin'de şöyle denilir: 'O gün Rab, Abram'la ahit yaparak ona şöyle dedi: Mısır Irmağı'ndan büyük Fırat Irmağı'na kadar uzanan bu toprakları senin soyuna verdim. Bundan hareketle, Ahit'in neden ibaret olduğunu, vadin kime yapıldığını veya seçilmişliğin kayıtsız şartsız olup olmadığını sorgulamaksızın siyonist yöneticiler, kendileri agnostik veya tanrıtanımaz olsa

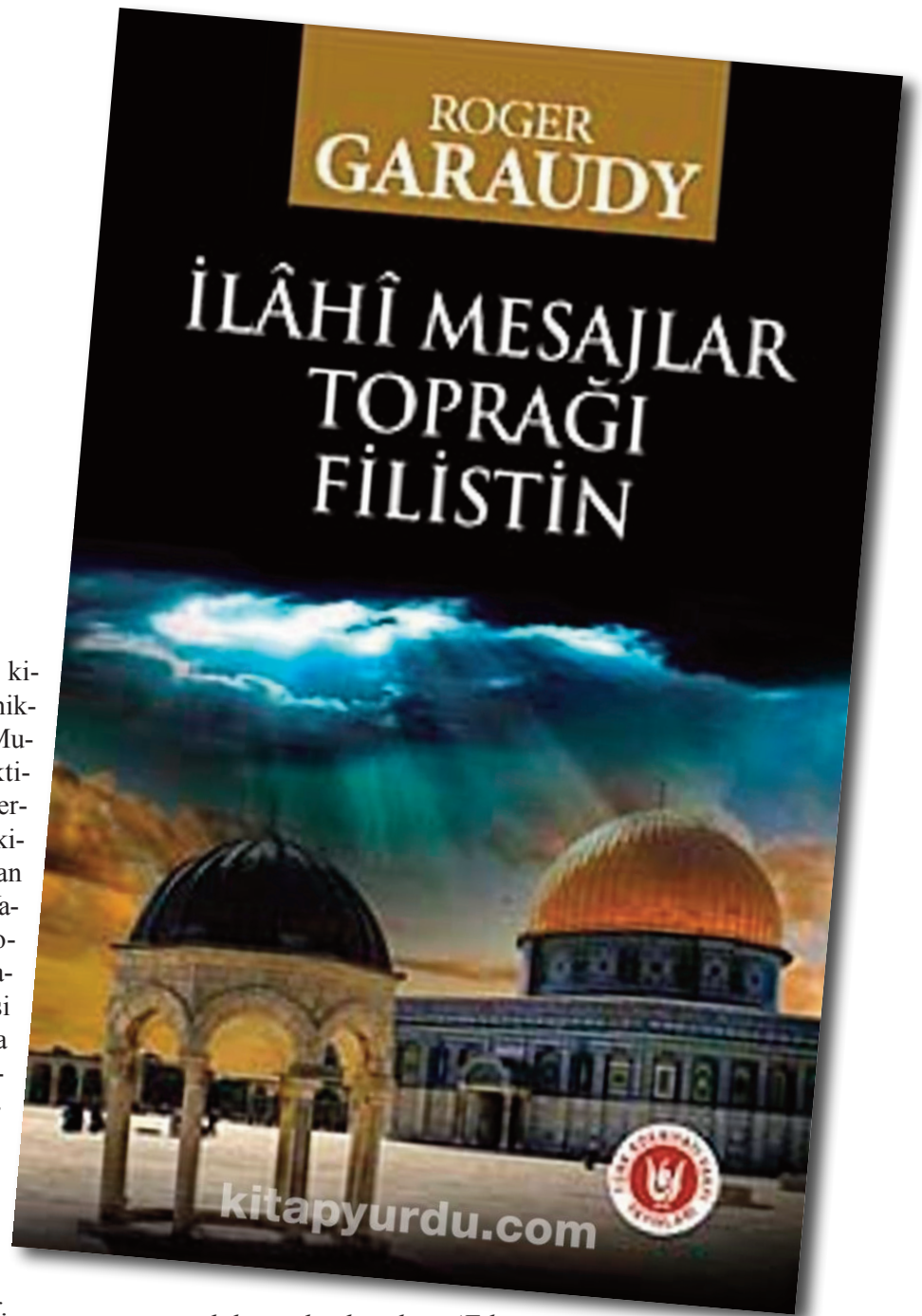
bile şöyle diyorlar: 'Filistin bize Tanrı tarafından verilmiştir.' s. 181

Üçüncü bölüm olan Bir İstilanın Tarihi'nde istilacı aktör olan İsrail'in nasıl doğduğuna, nasıl ayakta kalabildiğine, destekçilerine, iç ve dış politikasına dair detaylara yer veren Garaudy, kitabını Filistin Direnişi başlığıyla sonlandırıyor. Kitabın içerisinde iki bin yılı aşkın Filistin tarihini okuduktan sonra, varlığını hala devam ettiren Filistin direnişine uzun bir bölüm ayrılması, kitabın gerçekçiliğini arttırıyor ve böylece okuma süreci sadece geçmişe değil günümüze de hitap ediyor.

Sonuç:

Garaudy'nin Filistin'i tüm yönleriyle anlatmaya çalıştığı kitabının Filistin Direnişi başlığıyla sonlanması tesadüf değil. Garaudy'nin, Filistin direnişinin başarısızlığını Arap dünyasının

hiziplere ayrılmasına bağlaması kadar manidar olan bir nokta daha var: Kişilerin, İsrail'in sahip olduğu asıl gücün ekonomik, siyasi, askeri değil; kamuoyunu yönlendirme gücüne sahip olduğunu idrak edememeleri. Eğer bu noktayı idrak edip adımlarımızı kamuoyunu bilinçlendirme, medyayı güçlendirme yolunda atarsak ve tüm bunları da bilinçli, sistemli ve istikrarlı bir şekilde planlarsak, Filistin direnişinin başarılı olma ihtimali var. Yapılması gereken, İsrail'in gücüne ve yenilmezliğine övgüler düzmek yerine; yapısını, zaaflarını bilmek ve bu doğrultuda hareket edebilme gücüne erişmek ki Garaudy'nin kitabında amaçladığı şey de tam olarak bu. *"Haklı güçlü yapılamadığı için, güçlü haklı görünmüştür." s. 375.*

TARİHSEL SÜRECİ İÇERİSİNDE "KUDÜS"

Mustafa Topal

(DİB Din Hizmetleri Uzmanı)

Kudüs, birçok peygamberin yaşadığı ve tebliğde bulunduğu bir şehir olması ve burada yer alan Mescid-i Aksa, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Miraç'a yükseldiği yer olması nedeniyle İslam'ın üçüncü kutsal şehri olarak kabul edilir. Bu nedenle Müslümanlar açısından vazgeçilmez bir öneme sahiptir.

Kudüs, sadece bir şehir değil, aynı zamanda Müslümanların inançlarının ve kimliklerinin bir sembolüdür. Bu nedenle, Kudüs'ün özgürlüğü, birçok Müslüman için önemli bir hedef ve değer taşımaktadır. Günümüzde Kudüs, İsrail saldırılarının merkezinde yer almakta ve bu durum, Müslümanların Kudüs üzerindeki haklarını koruma ve onun tarihini araştırma çabalarını artırmaktadır.

Hakkında kısaca değerlendirmelerde bulunacağımız "Kudüs Tarihi" adlı kitapla ilgili genel bilgilere değinecek olursak; kitabın 4 kişilik bir yazar kadrosuna (Dr. Musa İsmail BASİT, Dr. Hamza Zib MUSTAFA, Dr. Gassan Musa MUHİBİŞ, Dr. Said Süleyman KİK) sahip olduğunu görmekteyiz. Orjinal adı خرات سادق olup Ali BENLİ tarafından çevirisi yapılmıştır. İncelediğimiz kitabın Türkçe baskısı İstanbul'da Nida Yayıncılık tarafından yapılmıştır.

olup 192 sayfadan oluşmaktadır.

"Kudüs Tarihi" adlı eser, Kudüs'ün tarihi, kültürel ve dini önemini ele alan bir çalışmadır. Yazarlar, kitapta Kudüs'ün tarih boyunca geçirdiği evreleri, farklı medeniyetlerin etkilerini ve bu şehirdeki dini sembollerin anlamını öz bir şekilde sunmaktadır. Kitapta Kudüs'ün tarihi üç ayrı bölümde ele alınmıştır:

Birinci bölümde İslam öncesi dönemde Kudüs'ün coğrafi konumu, su kaynakları vs. gibi şehrin fiziki durumu ele alınmıştır. Kudüs'ün isimlendirmeleri ve çeşitli dönemlerde (Kenanlılar, Firavunlar, Hz. Süleyman vd.) siyasi ve askeri durumu ile ilgili bilgiler verilmiştir. İslam öncesi dönemlere ait yönetim ve bu devirlerde Kudüs'te yapılan faaliyetlere yer verilmiştir.

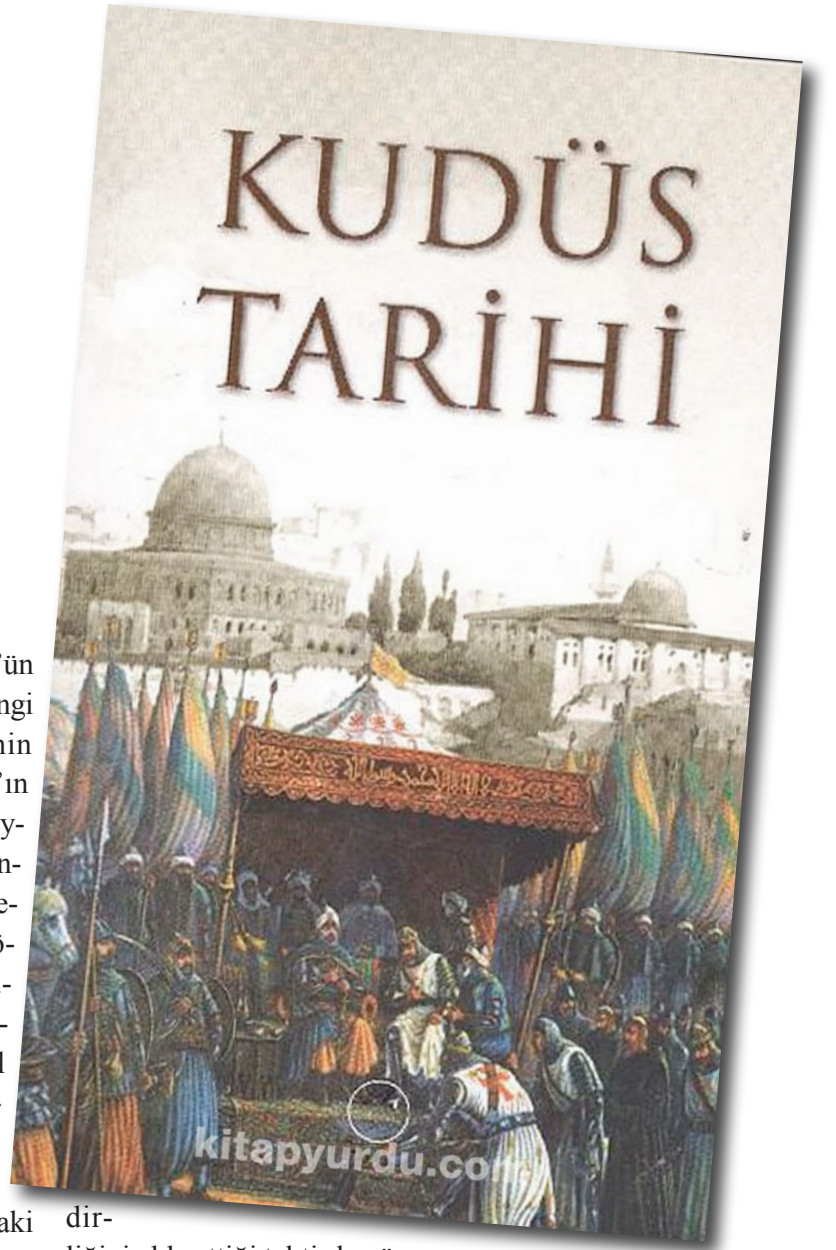
İkinci bölümde Kudüs, Mescidi Aksa ile bütünleştirilerek Peygamber Efendimiz (s.a.v.) zamanında Kudüs'ün önemi ve genel olarak Kudüs'ün İslam'daki önemi vurgulanmıştır. Müslümanların kudüsü fethi ve Hz. Ömer, Emeviler ve Abbasiler döneminde Kudüs'ün durumu ve şehrin yaşadığı gelişmelerden bahsedilmiştir.

Kitabın en geniş bölümünü oluşturan üçüncü bölümde ise haçlı seferlerinin sebepleri ve

haçlılar döneminde Kudüs'ün durumundan, Nureddin Zengi ve Selahaddin Eyyubi'nin şehri tekrar Müslümanlar'ın idaresi altına almasından, Eyyubiler, Memlükler, Osmanlılar ve İngiliz manda yönetimi ve Ürdün Krallığı döneminde Kudüs'ün durumundan detaylıca bahsedilmiştir. Ayrıca İsrail işgal kuvvetlerinin Müslümanların ekonomisine ve kutsal mekanlarına karşı icraatlarından, Mescid-i Aksa'daki yapılan kazılardan ve Kudüs'ün yahudileştirilmesi için yapılan faaliyetlerden ve çıkarılan kanunlardan bahsedilmiştir.

Bilgiden Bilince

Kudüs'ün tarihsel süreci anlatılırken, olayların arka planındaki sosyal ve kültürel dinamiklere de vurgu yapılmaktadır. Kitabı Kudüs tarihi ile ilgili yazılmış olan diğer kitaplardan ayıran en önemli hususlardan biri sadece tarih değil kültür, şuur ve bilinç de aşılmasıdır diyebiliriz: Kitabın sonunda "Müslümanların Kudüs'e Karşı Görevleri" başlığı altında 'Kudüs'ün İslam ümmetinin gücünün veya zayıflığının kıstası' olduğu ifade edilerek Müslümanlara şuur aşılması istenmiştir. İslam ümmetinin yeniden Kur'an ve sünnete bağlanıp birliğini sağlayıp

dirliğini elde ettiği takdirde güçleneceği dolayısıyla da Kudüs'ün yeniden Müslümanların adil ve huzurlu yönetimine gireceği ifade edilmiştir. İlim yolunda ilerleyerek gelişmiş milletlerin gerisinde kalmaktan kurtularak yeni nesiller yetiştirmenin önemine vurgu yapılmıştır. (Syf. 187)

Dil, üslup ve biçimsel olarak değerlendirildiğimizde kitapta herhangi bir önsöz veya sonsöz bulunmadığı, hangi yazarın hangi başlıkları veya bölümleri yazdığına dair bir ifade veya ibareye de rastlanmadığı ancak kullanılan dilin açık ve anlaşılır olduğu görülmektedir. Her ne kadar eserin son sayfalarında kaynakça bölümünde kaynaklar eklenmiş olsa da metin içinde verilen bilgiler ve iddialar ile ilgili herhangi bir atıfta bulunulmaması, kaynak belirtilmemesi eserin akademik

araştırmalar açısından eksik olabileceğini gösterirken genel okuyucular için ise ana hatlarıyla şehrin önemini ve tarihini sunmayı amaçladığını göstermektedir. Kitap, zengin görsel içerikleri ile okuyucunun konuyu daha iyi kavramasına yardımcı olurken, tarihi olayların bağlamını anlamayı da kolaylaştırmaktadır.

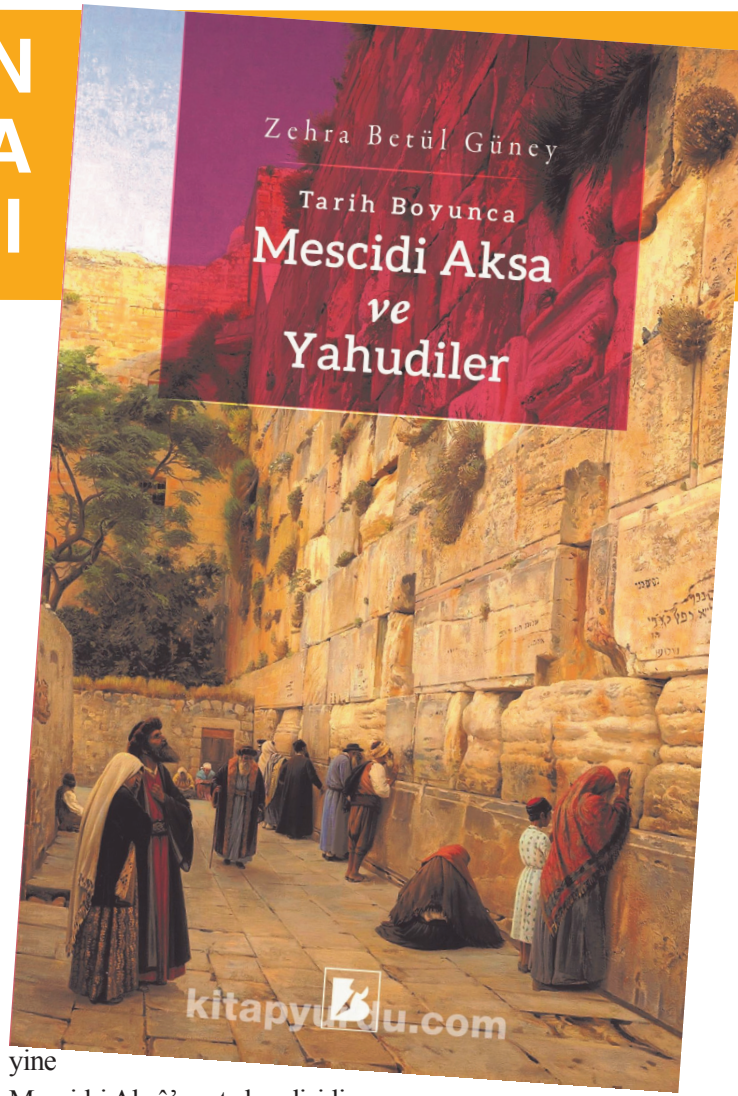
Sonuç olarak, "Kudüs Tarihi" kitabı, hem tarih meraklıları için, hem de Kudüs'ün tarihi ile ilgili bilgi edinmek isteyen okuyucuların güncel olayları daha iyi anlayabilmeleri için önemli bilgiler içermektedir. Kudüs'ün sadece bir şehir olmaktan öte, dünya tarihindeki yerini ve önemini sorgularken, günümüzdeki siyasi ve dini tartışmalara da ışık tutmaktadır.

SIYONİSTLERİN MESCİD-İ AKSA DÜŞMANLIĞI

Büşra Nur Gülbülak
(Uzm. Manevi Danışman)

Bu yazıda Zehra Betül Güney'in kaleme aldığı "Tarih Boyunca Mescid-i Aksa ve Yahudiler" isimli kitabı inceleyeceğiz. İlgili kitap üç ayrı bölüm ve sonuç kısmından oluşmaktadır. "Kudüs Tarihi, Yahudiler ve Yahudilik İnancı, Mescid-i Aksa mı Süleyman Tapınağı mı" eserin bölüm başlıklarıdır. Her bir bölüm, genel başlığın kendi muhtevasına uygun alt başlıklar taşımaktadır. Verilen alt başlıkların kısa ve öz içerikleri kitabın sayfa sayısının az fakat bilgi zenginliğinin doyurucu olmasına katkı sunmaktadır. Yazarın bu eseri ortaya çıkarmakta özel bir gayesi vardır. Bu eser, içerik benzerliği gösteren diğer kitaplardan önemli bir nüansla ayrılmaktadır. Güney eksikliğini hissettiği ve ilk defa "Tarih Boyunca Mescid-i Aksa ve Yahudiler" kitabında bahsettiği bir hususu bizlerle paylaşır. Yazar ortaya sunduğu fikirleri akademik kaynaklarla desteklemiş ve kendi içerisinde bütünlük oluşturan bir uyumla okuyucuya aktarmıştır. Kitap akademik nitelikte olmasına rağmen anlaşılır ve nezih bir üslûba sahiptir. Okuyucuya ilgili sahada farklı bir ufuk açmayı hedeflemiş ve aktarmak istediği bakış açısını başarılı şekilde iletmiştir. Bu eserde yer alan bölümlerin bazıları ise daha önce "Ağlama Duvarı mı Burak Duvarı mı" başlığıyla makale olarak yayımlanmıştır. Eserde Tevrat bağlamında, Ya-

hudiler ve Yahudilik üzerine aktarılan çelişkili konular Tevrat'ın kendi içindeki çıkmaz noktaları gözler önüne sermektedir. Bununla birlikte okuyucu zihinsel bir karmaşa yaşamakta ve birbiriyle çelişen noktaları açıkça görebilmektedir. Güney'in ilgili kitabında ilk defa ortaya koyduğu husus ve filhakika kitapta verilen bütün bilgilerin desteklediği ana fikir "aranılan Süleyman Tapınağı Mabedi'nin aslında İsrail Devleti'nin yıkmaya çalıştığı Mescid-i Aksa'nın ta kendisi olduğu" gerçeğidir. Yazarın bu görüşüne katılmakla birlikte şu cümlelerle detaylandırmayı ve desteklemeyi uygun görüyoruz. Hz. Süleyman Allah tarafından seçilmiş bir elçidir. Beytülmakdis topraklarında hüküm sürmesi neticesiyle melik peygamber olarak kendisine iman ederiz. Hz. Muhammed aleyhisselama olan inancımız da aynı şekildedir. Efendimiz Hz. Muhammed'den (sav) bizlere ulaşan rivayetlerle Hz. Süleyman'ın mübarek Mescid-i Aksa'yı imar ve inşa etmiş olduğunu biliyoruz. Güney'in görüşünü anlaşılır kılmak için gözden kaçırmamamız gereken husus şurasıdır; Hz. Süleyman Mescid-i Aksâ'yı bir mescit olarak inşa etmiş ve ondan sonra gelen peygamberler de mescit olarak kullanmışlardır. Siyonist Yahudilerin resimlerle algılar üzerinde oynadığı bir tapınak söz konusu değildir. İmar ve inşa eden bir peygamberdir, imar ve inşa edilen ise

yine

Mescid-i Aksâ'nın ta kendisidir. İnşa etmekten maksadı içerisinde Allah'a ibadet edilmesidir. Günümüzdeki Siyonist zihin yapısı ise inançsız Yahudileri temsil etmekte ve işgallerini meşru göstermek için dini kılıf olarak kullanmaktadırlar. Filhakika kitapta özellikle ifade edildiği gibi Yahudilikte kral veya siyasi lider, peygamberlerden daha üstündür anlayışı mevcuttur. Güney kitabında Yahudilik inancına dair esasları, bu esasların mübarek Mescid-i Aksa ile olan bağlantısını, İslami ve Kur'an-ı bakış açısını harmanlamış ve bunları yaparken ana konudan uzaklaşmadan bütün bir fikir yapısı ortaya çıkarmıştır. Siyonist zihniyetin Mescid-i Aksa'yı ele geçirmek üzere yaptığı kültürel soykırım ve kavram değişiklikleri yine kitabın temel konuları arasındadır. Bir hakikattir ki Siyonist örgütün işgal ettiği bu kutsal topraklar er ya da geç onları geri kusacaktır.

Sonuç olarak Güney yenilikçi bir bakış açısı kazandırma,

Tevrat'tan alınan bilgileri direkt nakletmek yerine analizci bir bakış açısıyla okura sunma hususlarında yetenekli bir eser ortaya koymuştur. Kitabın ortaya koymak istediği ana fikrin çok net izah edilmiş olması ve argümanların bu çerçevede toparlanmış olması konuyu dağıtmadan anlaşılır kılmayı mümkün hale getirmiştir. Eserin sahaya özgünlük kattığı aşıkardır. Bizler de Mescid-i Aksa'nın gereken ihtimamı görmesinde ve zihinsel işgalin aşılmasında bu eserin katkı sağlayacağı kanaatindeyiz. O mescit ki İslam için yaratılmış, İslam ile yaşayacak ve İslam ile var olacaktır. Süleyman Mabedi gibi İsrailiyat kaynaklı ve bizim terminolojimize ait olmayan kavramlarla mübarek Aksa'yı savunmak bir hülyadır. Zihinsel karmaşaların ve kavramsal kargaşaların sona ermesi adına bu eserden müstefid olunması niyazıyla.

Selam ve dua ile.

ABD'de Filistin gösterileri Kur'an-ı Kerim okuyanların sayısını artırdı

siyonist israil'in Gazze'den başlayarak Filistin halkına yaptığı soykırım Amerika ve Avrupa'da gençlerin İslam'a ilgi duymasına israil ve Yahudilere karşı ise antiipati hissetmesine yol açıyor.

israilin özellikle kadın ve çocuklara karşı giriştiği katliamlar temiz vicdanlı insanları tüm dünyada rahatsız ediyor. Özellikle Amerika ve Avrupa üniversitelerinde okuyan gençler Filistinlilere destek için protestolara katıldıklarında mazlum Filistin halkını anlamak için onların inançlarına ve dinlerine ilgi duymaya başlıyorlar. Amerika'da Kur'an-ı Kerim okuyanların sayısı her geçen gün artıyor. İslamı din olarak seçenlerin sayısında da büyük artış var.

Pek çok Yahudi genç, kendi dinlerini ve inançlarını sorgulamaya başladı. Yahudi gençlerin israil devletine karşı duydukları bağlılık ise günden güne azalıyor.

Filistin halkının üzerlerine kabus gibi yağın israil bombalarına rağmen ölümden korkmayışları topraklarına bağlılıkları ve Allah'a tevekkülleri diğer insanların kendilerine hayranlıklarını artırıyor.

Amerikalı gençler, sadece israili tel'in etmek ile yetinmiyor kendi ülkelerinin de israile verdiği sınırsız desteği kıymıyor ve özellikle silah desteğinin kesilmesini istiyorlar.

Siyonist israiloğullarının elinde esir olan MESCİD-i AKSA'nın selameti için

Elif Dilara Tepe

(Eğitim Fakültesi Öğr.)

Mescid-i Aksa'nın Özgürlüğü İçin Stratejik Planlama adlı bu eser, altı kısım ve on beş bölümden oluşan otuz yıllık ilim, eğitim ve öğretimin hasadıdır. Prof.Dr. Vasfi Aşur Ebu Zeyd bu eser hakkında düşüncelerini şöyle dile getirmiştir: Analiz ettiği model ve adımların ışığında Beytülmakdis'in, bölgenin ve Orta Doğu'nun geleceğini okumaktadır. Derinlik açısından özgünlük ve yenilikçilik ile donatılmıştır. Alimler, uzmanlar, öğrenciler, eğitimciler ve hatiplerin yanı sıra konuya ilgi duyanların istifade edebileceği bir eserdir.

Eserin yazarı 1959 yılında Beytülmakdis sınırları içerisinde yer alan Ramle'ye bağlı Zernuka köyünde dünyaya gelmiştir. Lisans eğitimini Kuveyt üniversitesi Siyaset Bilimi alanında tamamlamıştır.

Filistin genelinde Beytülmakdis'e dair farklı kitaplar okumuş olmama rağmen yazarın bizzat kendi doğduğu topraklardan sürgün edilmesi, kız kardeşini yaşanan bu göçler sırasında kaybetmesi kitabı daha da tesirli hale getirmektedir. Filistinli bir yazarın kaleminden Filistin ve Orta Doğu'ya dair tespit ve analizler okumak kitabı daha kıymetli hale getiriyor. Çünkü Orta Doğu'da yaşanan bunca kriz ve tartışmaları dışardan izleyen ile onun içinden gelen birisinin dava şuru farklı olacaktır. Kitap, ilk 1991'de "İlk Zamanlardan İslami Fetihlere Kadar Filistin" adlı bir kitapçık olarak basılmış, daha sonra yeni araştırmalar ve bilimsel çalışmalar ile zenginleş-

tirilmiş ve Ocak 2024'te yeniden basılmıştır.

Kitap, tercüme olduğu anlaşılacak kadar akıcı bir Türkçe ile kaleme alındığından okuma kolaylığı sağlamaktadır. Üslubu akademik ve yalın bir dille ele alınmıştır. Geçmişten günümüze Beytülmakdis'i tarih ve coğrafya alanlarının yanı sıra ufukumuzu genişletecek olan Uluslararası İlişkiler alanından da yararlanarak bilimsel çalışmalarına yeni bir boyut kazandırmıştır. Siyaset biliminin, uluslararası ilişkiler ve bunlara ek olarak sosyal bilimlerin alanlarının aslında bir ülkenin geçmişini okuyabilmek ve geleceğine ışık tutabilmek için ne kadar önemli alanlar olduğunu yazarın da teşvik ve telkinleri ile daha iyi anlamaktayız.

Birinci kısımda Ümmetin içinde bulunduğu buhran ve çıkmazların temelinde topraklardan ziyade işgal edilen zihinlerden kaynaklandığı vurgulanmıştır. Batıya olan özentinin şimdisini okuyamayan, kendi kültüründen uzaklaşan, hatta geçmişini bilmeyen tanımayan bir neslin meydana gelmesi bu zihin işgalinin sonuçlarından olduğunun altı çizilmiştir. Yazar bu durumu toplum üzerinde çok iyi analiz etmiş ve çözümü, içinde bulunduğumuz bilgi krizinden kurtulmak ve zihinlerin özgürleşmesinde bulmuştur. Yazarın bu kısımda söylediği şu cümle gayet dikkat çekicidir: "Bir ümmetin akıllarını ve kalplerini işgalden kurtarmadan topraklarını işgalden kurtarmaları mümkün değildir." Bu

kısımda yazarın kurucusu olduğu Beytülmakdis Akademik Projesini de tanıttığını görüyoruz. Bu projeyi geliştirirken uluslararası bir alanda çalışma yapmış, yetiştirdiği birçok öğrencisinden örnekler vermiş ve onların yaptığı çalışmalara atıflarda bulunmuştur. Yapılan yüksek lisans ve yazılan tezler akademik alanda Müslümanların da bu platformu boş bırakmaması gerektiğini anlatmaktadır. Projenin gelişim aşamalarını ve bir projenin nasıl geliştirilip kurumsallaştırılacağına dair teknikleri de öğrenmiş oluyoruz. Ayrıca Beytülmakdis kavramına dair yapılan tanımları ve Beytülmakdis'e ait kavramları nebevi bir şekilde nasıl ihya ederiz bu kısımda öğreniyoruz. Yazar kitabında hadis-i şerifleri titizlikle incelemiş ve bize nebevi bir metotla kelimeleri kullanmayı göstermektedir. Yani "Kudüs" kavramını değil de "Beytülmakdis" kavramını kullanmaktaki amacı daha iyi kavriyoruz. Bu bölümde kavramları diğer ülkelere tanıtırken onların terimleri ve tanımları ile değil bizlerin değerlerimize ve kültürümüze sahip çıkarak İngilizcenin de dil bilgisine dikkat edilerek yeni isimlerle bu davayı ifade etmemiz gerektiğini anlıyoruz. Yani kavramlarda bize ait olmalı. Bu tıpkı "ağlama duvarı" yerine "burak duvarı" demeye özen göstermek gibi bir durum.

Kitabın ikinci kısmında her okuyucunun dikkatini çekeceğini ve

hayranlıkla okuyacağımı düşündüğüm Beytülmakdis Bereket Daireleri Teorisi, İsrâ ve Miraç yolculuğu Resulullah'ın (ﷺ) Beytülmakdis'in fethine dair stratejik planı yer almaktadır. Beytülmakdis'in jeopolitik konumunun iç ve dış siyasette ne kadar etkili olduğunu ve geçmişte yaşanan ve hala günümüze kadar gelen sorunlara bu ilmi kullanarak çözümler sunmayı daha iyi anlatmaktadır. Bu teoriyi anlatırken İsrâ, Kehf, Tin surelerinin tefsirleri yapılarak bereketli kılan topraklar, mübarek ve mukaddes topraklar derken kastedilen sınırları daha iyi belirliyoruz. Bereket dairelerinin üç daireden oluştuğunu ve bu dairelerin hangi ülkeleri nasıl etkilediğini ve aralarındaki jeopolitik ağırlıklarının aynı olduğu ülkelere dikkat çekildiğinden bahsedildiğini söyleyebiliriz.

Üçüncü kısım ise Beytülmakdis'in ilk Fatihisi olan Hz. Ömer'in (ra) fethettiğinde yazdığı Ömer Emannamesi üzerinedir. Yazar bu emanname ile ortaya çıkan güvenlik modeli ile farklı din ve mezheplere sahip bir toplumun nasıl yönetileceğini bizlere öğretmektedir.

Dördüncü kısımda Omer Emannamesi teori haline getirilip bir medeni iletişim modeli olarak okuyucuya şemalarla aktarılmıştır.

Beşinci kısımda Uluslararası İlişkiler alanında ders verecek akademisyenlerin sayısının azlığından ve akademik olarak bu alanı ne kadar boş bıraktığımız vurgulanmaktadır. Ve bizim bıraktığımız bu boşluğu Yahudi oryantalistlerin doldurduğunu örneklerle açıklamıştır. Bu alanda daha çok araştırma yapıp nesilleri bu boş bırakılan alanlara yönlendirmeliyiz.

Altıncı kısım ise kitaptaki teori ve modellemelerin özeti anlatıp geleceğin seyrinin aslında geçmiş güzel bir şekilde analiz ederek olacağını bizlere anlatmaktadır.

Sonuç olarak Beytülmakdis'e dair derin akademik bir bakış açısı kazanmak isteyen, kendisine çalışmaları için yeni kaynaklar arayan, bereketin merkezini ayet ve hadislerle okumak isteyenler bu değerli kitabı temin edip okumalıdır.

Abdulfettah el-Awaisi

MESCİD-i AKSA'NIN ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN

Stratejik Planlama

**Bu kitabı okurken
kendi toprağınızın
kokusunu alacaksınız**

Esad Bilgöl

(TOBB Türk Dili Öğr.)

Toprağımızın Kokusu, Filistin meselesiyle ilgili yazılmış en kapsamlı kitaplardan bir tanesi. Yazarı Kenize Mourad, Fransa'da sürgünde doğmuş bir Osmanlı hanedan üyesi. Aynı zamanda başarılı bir gazeteci ve saygın bir entelektüel. Avrupa'da çeşitli yayın organlarında Ortadoğu yazıları yazmış bir araştırmacı. Toprağımızın Kokusu adlı röportaj kitabını da vicdani bir bağ kurduğu Filistin meselesinde barışa giden yolları keşif ve hatta inşa etmek için yazmış. Kitabın büyük çoğunluğu, yazarın Filistin seyahatinde tanıştığı insanların görüş ve hikayelerinden oluşuyor.

Yaser Arafat-Yitzhak Rabin yakınlaşması ve kamuoyundan gizli yürütülen Oslo görüşmeleriyle başlayan Filistin'in bağımsız bir devlet olarak tanınması süreci, Rabin'in öldürülmesi ve Ariel Şaron gibi aşırılıkçı isimlerin İsrail'de iktidara gelmesiyle Filistinlilerin aleyhine son bulmuştur.

Yazar Kenize Mourad işte böyle bir atmosferde Kudüs'e bir seyahate çıkıyor. Romancı hassasiyetiyle zamanın ve mekanın ruhunu okuyucuya sun-

masının yanında Avrupa pasaportlu bir gazeteci olması sayesinde bölgenin tüm kılcallarına ulaşabiliyor. Kitapta Müslüman, Yahudi, Hristiyan, genç, yaşlı, kadın, erkek, barışçıl, radikal her türden insan profiline yer verilmiş.

Yazarın gazetecilik meziyetleri sayesinde tüm bu "gerçek kişiler" bize binlerce yıllık bir tarihi, farklı açılardan ve kaynaklardan anlatıyor. İsrail'in bölgede iddia ettiği mitolojik haklar, bu hakları arkeolojiyle temellendirme çabaları, arzu mevud meselesi, holokost ve siyonizm, 1917'deki Balfour Deklarasyonu, "Filistin halkı diye bir halk var mı?" sorusu, Yahudi terör faaliyetleri, İngiliz manda yönetimiyle Yahudi örgütlerin çatışmaları, Arap-İsrail savaşları, Arap devletlerin Filistin meselesindeki tutumları ve barış görüşmeleri gibi tarihi meseleler bu kitapta çoğu tarih kitabından veya ideolojik içerikli kitaptan daha öğretici ve etkili bir şekilde işlenmiş. Aynı zamanda Filistin'de yaşayan insanların gündemindeki sosyolojik, psikolojik, bürokratik tüm problemler ve bölgeye dair tüm kavramlar da bu ki-

tapta okuyucuya çok açık bir şekilde sunulmuş. Filistin meselesiyle ilgili sorulabilecek tüm sorular, tartışılacak tüm fikirler, bilinmesi gereken tüm olgular bu kitapta kendine yer bulmuş.

Yazarın romancı kişiliği, okuyucuya aynı zamanda hem mülteci kampında doğmuş, yerinden yurdundan edilmiş ve hiçbir güvencesi olmayan Filistinli yaşlı bir annenin hem de Fransa'dan Kudüs'e sadece siyonist emelleri doğrultusunda burada çoğalmak ve İsrail devletini ayakta tutmak için gelmiş Yahudi bir doktorun zihin yapısını gösterebiliyor. En kıymetli yanı ise bunu yaparken kendine asla ama asla objektif olmak ve fikirlere saygı duymak gibi bir kural koymuyor oluşu. Yazar, vicdanının Filistin halkından yana olduğunu okuyucularına da Yahudi tanıklarına da göstermekten hiç çekinmiyor. Böylelikle okunması kolay, istifadesi herkes için mümkün ve konuyu bütünüyle işleyebilmiş çok başarılı, çok kıymetli bir eser ortaya koymuş oluyor.

SİNEMALARDA İsrail MANİPÜLASYONU VE İSLAM SİNEMASININ SUSKUNLUĞU

(Bilal Hınçal)

Sinema, insanları etkilemek, toplumsal fikirleri şekillendirmek ve bir fikri empoze etmek için kullanılan çok güçlü bir araç olarak kabul edilir. Teknolojik gelişmeler ve içeriklere ulaşımın kolaylaşmasıyla etkisini daha da güçlendirmiştir. Özellikle belirli bir politik görüşü, ideolojiyi desteklemek, belirli bir davranışı teşvik etmek veya baskılamak, belli bir grup insanı övmek veya onların itibarını artırmak için güçlü bir propaganda aracı olarak kullanılır. Bu durumu Yahudi Soykırımı (Holokost) temalı filmleri ele aldığımızda belirgin şekilde görmekteyiz.

2. Dünya Savaşı'ndan bu yana yapılmış olan beş yüzden fazla Holokost temalı filmin yanında 2024 yılında dahi Mayıs ayına kadar bu temada ona yakın film vizyona girmiştir. Bu filmler görünürde soykırımın dehşetini, yaşanan acıları ve insanlığa karşı işlenen korkunç eylemleri anlatan masum yapımlardır. Ancak filmleri dikkatle ele aldığımızda birçoğunun Yahudi devletinin zorunluluğunu destekleyen bir propaganda içinde yer aldığını görmekteyiz.

Bu filmler genel olarak İsrail'in meşruiyetini ve varoluşunu savunmaktadır. İsrail'in sürekli güvenlik tehditleriyle karşı karşıya olduğunu izleyenlere aşılıyarak, İsrail'in yaptığı zulümleri haklı çıkarmaya çalışmaktadır. Bunun yanı sıra, son dönemde yapılan bazı yapımlarda Filistin halkını bir tehdit olarak göstererek İsrail'in korkunç politikalarını haklı gösterme çabaları görülmektedir. Bu filmler, dünya çapında her milletten ve her inançtan milyonlarca kişi tarafından izlenmektedir. Müslümanlar dahi

yapılan bu propagandaların farkına varmadan bu etkilerin altında kalmaktadır. Bütün bunları göz önüne aldığımızda, bu alanda amaçlarına ulaştıklarını söyleyebiliriz. Peki, Müslümanlar olarak biz 70 yılı aşkındır süren İsrail zulmünü duyurabilmek için sinemada ne yapabildik? Bugün baktığımız zaman, Filistin halkının uğradığı zulmü, İsrail'in işgalini insanlığa duyurabilmek için yapılmış düşük bütçeli birkaç belgesel dışında bir yapım bulamamaktayız. Diğer birçok alanda olduğu gibi sinemada da yetersiz kaldığımızı söylemek çok da zor değil.

7 Ekim'de başlayan Aksa Tufanı'nın ardından, bütün dünyadaki vicdan sahiplerinin Filistin halkının haklı davasına destek olduğu bir süreç başladı. Bütün dünya ülkelerinde yapılan yürüyüşler, eylemler son dönemde başlayan kampüs eylemleri ile zirveye ulaştı. Peki, bu insanlar Filistin'de çocukların öldürülmesine duyarsızken bir anda fikir değiştirerek mi tepki göstermeye başladılar? Tabii ki hayır, 7 Ekim öncesine kadar insanlara bu zulmü yeterince duyuramamıştık, belki de duyurmaya çabalamamıştık bile. Bugün, tüm dünyadaki vicdan sahibi insanların Gazze halkının haklı davasını haykırdığı görüldüğünde akıllara şu soru geliyor:

"Eğer İslam dünyası sinemayı etkili bir şekilde kullanarak, yüksek prodüksiyonlu ve Filistinlilerin maruz kaldığı zulmü, İsrail işgalini gözler önüne seren nitelikli yapımlar ortaya koyabilseydi, bugün Filistin için ayağa kalkan insanlara İsrail'in zulmünü çok daha önce duyurabilir miydik?"

“Dünyanın Kalbinden Selamlar” Bir Kere Kudüs’e Yolu Düşen Bir Daha Eskisi Gibi Dönemez

Eslem Yavcuşar

(KSÜ İlahiyat Fak. Öğr.)

“Kudüs’e gidip hayatının sonraki döneminde dünyayı farklı gözle gören sayısız insan “ayaklarında Kudüs gücüyle” yaşamını sürdürüyor.” Bu insanlardan biri de Salih Yüzgenç.

Salih Yüzgenç bir eğitim projesi kapsamında projenin medya faaliyetlerini de koordine etmek üzere Beytül-makdis’e giden bir grup gence eşlik eder. Eğitim sürecinde ve bu mübarek sefer esnasında gördükleri güzellikleri, yaşadıkları anıları, yol arkadaşlarının duygu ve düşüncelerini bir kitapta toplayarak bu kutlu yolculuktan güzel bir anı bırakmak üzere Mescid-i Aksâ da söz verir. İşte o sözle birlikte bu kitabın serüveni başlar. Söz yükselir dua olur ve duanın neticesinde avuçlarımıza konan bir eser vücûd bulur.

Bu kitabın ortaya çıkmasına ve sayıları 100’e ulaşan gencin Beytül-makdis’e doğru göklere revan olmasına vesile olan proje ise şudur. 2018 yılında Gençlik ve Spor Bakanlığının desteğiyle Sultantepe Gençlik Merkezi ve Uluslararası Genç Derneği öncülüğünde “Genç ve Beytül-makdis” adında bir proje gerçek-

leştirilir. 1200 gencin başvurduğu proje mülakatlarla 100’e düşürülür ve seçilen gençler yedi hafta sürecek bir eğitime tabi tutulur. Beytül-makdis Çalışmaları Vakfı kurucusu ve Makdisi bir müslüman olan Prof. Dr. Abd al-Fettah el-Awaisi hocanın da yer aldığı muhteşem bir eğitimci kadrodan ders alırlar. Eğitimler sonucunda katılımcılar bir sınava tabi tutulur. Sınav neticesinde başarılı olanlar Beytül-makdis’e gitmeye hak kazanır.

Kitapta 78 nevi şahsına münhasır duygu, düşünce ve görüşe yer verilmekle beraber bunlardan 8 tanesi birinci bölümü de teşkil eden kısımdır ki; bu bölüm de proje öncülerinin yazıları, duyguları yer alır. İkinci bölümü ise 70 proje katılımcısının duygu, düşüncesi ve anılarını kapsamaktadır. Bu da demek oluyor ki 78 ayrı göz ve gönülle zihin dünyamızda Beytül-makdis’i, Kudüs’ü temaşa edebilir, bir nebze de olsa onların hissettiklerini 78 ayrı renk ve desen ile gönül dünyamıza nakşedebiliriz.

Kitabın adının “Dünyanın Kalbinden Selamlar” olması ve bu ismin seçilmesi husu-

sun da ise Yüzgenç: “Kitabın adına “Dünyanın Kalbinden Selamlar” dedik çünkü dünya bir bedense, kalbi olacak en uygun yerin Beytül-makdis olduğunu; oradaki her hareketin kalp atışı gibi dünyanın seyrinde etkili olduğunu tatbik ettik.” der.

Yüzgenç’in girizgah yazısından hemen sonra Prof. Dr. Abd al-Fettah el-Awaisi hocamızın hayatından kesitler de paylaştığı yazısında Beytül-makdis sevgisinin kalbine işleminin en büyük faktörünün annesi olduğunu şu sözlerle ifade eder. “Eğitimimin temellerini ilk olarak sabırlı ve ihlaslı annem attı. Allah’ın lütfuyla; bereket merkezinin kaynağı olan Mescid-i Aksâ’nın ve onun sevgisinin tohumlarını kalbime ve vicdanıma annem ekti. O, küçüklüğümde beri namazlarımı eda etmem için beni Mescid-i Aksâ’ya götürürdü. Böylece gönlüm oraya sıkıca bağlandı.” Aynı şekilde babasının da bu sevginin oluşmasında rolünden bahseden Prof. Dr. Awaisi akılların okumayla özgürleşmesine çokca vurgu yaparak fetih için üç hazırlığın öne-

mini anlatır. İlmi hazırlık, siyasi hazırlık, askeri hazırlık diye bunu aşamalandıran Prof. Dr. el-Awaisi özgür Mescid-i Aksâ’da “Fetih Namazı” niyazıyla sonlandırır yazısını.

Kitap öyle güzel, birbirinden kıymetli özel duyguyu ve anıyı barındırıyor ki insan okurken kimi zaman duruyor, yavaşlıyor, hayalen Aksâ’nın yollarına düşüyor, Beytül-makdis özlemi şaha kalkıyor bu duygularla insan kimi zaman göz yaşlarına hâkim olmuyor.

“Beytül-makdis’e her giriş çıkışım benim için terapi seansıydı. Gönül evime girmiş kırı, pası siliyor, yaralarımı sarıyordu.” diye bahsediyordu duygularından bir Beytül-makdis konluğu.

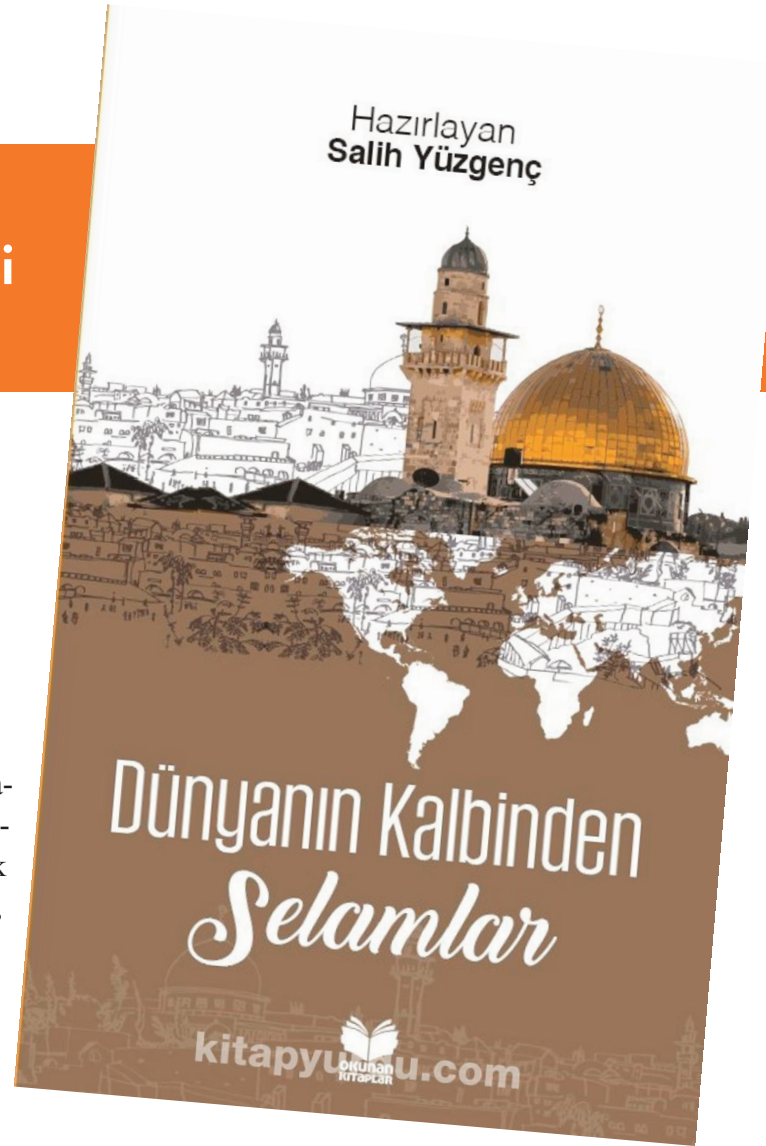
“Asil bir hüznün var içimde” diyordu başka bir Beytül-makdis sevdalısı orda hisset-

tiklerini ifade ederken. En çok bu ifadeye takılıp kalmıştım nedense. Benim de 7 Ekim’den bu yana hissettiklerime benzer bir duyguyu bu. Benimki asil olmasının yanı sıra bir o kadar mahcup, bir o kadar derin bir hüznüdü. Hep bu hüznüyle kitabın sayfalarını çevirmiş, bu hüznüyle hitama erdirmiştim kitabı.

Yazımı kitaptan alıntıladığım şu sözlerle sonlandırmak istiyorum çünkü tüm anlatılan, hissedilen duyguları en çarpıcı şekilde özetliyor:

“Bir kere Kudüs’e yolu düşen bir daha eskisi gibi dönemez, eskisi gibi kalamaz, eskisi gibi bakamaz. Herkes kendince Kudüs’ün geleceğine hizmet edecek bir yol bulur.”

O yolu bulanlardan olma niyazıyla...

**Yanılgılarımızla
Yanlış
Sürdürmemeli,
Önce
Düşüncelerimizi
Düzeltilmeliyiz**

Merve Özgül
(İlahiyat Fakültesi Öğr.)

Yazar, bu kitapta hem kavram açısından hem de hadise açısından geçmişten günümüze ulaşan ve bizlere yanlış öğretilen bilgileri ve olayları düzeltmeyi hedeflemiştir. Bunu yaparken de bazen başlıkları soru şeklinde atarak okurun dikkatini celbetmeyi amaçlamıştır. Kısa başlıklar halinde ve daha da anlaşılması için bazen alt başlıklar açarak Filistin hakkındaki yanılgılarımızı kırmayı hedeflemiştir. Açıklamalarını yaparken de kısa ve net maddeler halinde yapmıştır ki kolay anlaşılsın. Kitabın dili, herkesin rahatlıkla okuyup anlayabileceği kalıptadır. Yani hafif bir kitaptır.

Yazar ilk olarak en çok yanılgıya düştüğümüz herkesin zihninde farklı yer edinmiş 'Filistin Neresidir?' sorusuna cevap vermiştir. Filistin hakkındaki genel kavramların ve tarihi olayların nasıl şekillendiğine dair ayrıntılı bilgiler vermiştir. Aslında olayların öyle olmadığını çok az insanın yaptığı yanlışın diğer insanlar üzerindeki etkisine dikkat çekmiştir. Örneğin Filistin halkı toprağını sattı mı sorusuna cevap ararken yaptığı gibi. Bu soruya cevap verirken de maddeler halinde aslında öyle olmadığını dile getirmiştir. Ardında bizlerin neler yapması gerektiğini yazmıştır. Filistin meselesi sadece Filistinlilerin ya da Arapların bir sorunu değil bütün Müslüman

ların sorunu olduğunu ve bu sorunun nasıl çözüme ulaşacağına dair düşüncelerini paylaşmıştır.

Bir diğer soru ise bizleri daha çok ilgilendiren bir konudur. Filistinliler Osmanlı'ya ihanet etti mi? Yazar, burada yine en çok yanılgıya düştüğümüz tarihsel sürece dikkat çekmiştir. Filistinlilerin toprak satmadığını ispatladığı gibi Osmanlılara da ihanet etmediğini tek tek ispatlamıştır. Siyonist medya organlarının propagandaları sonucu bu yalanın yayıldığını, masum birçok insana çamur atarak lekelemeye çalışıldığını gözler önüne sermiştir. Kitabı okurken bu gibi konuların nasıl büyük sorunlar haline geldiğini sizler de göreceksiniz. En önemli ve dikkat etmemiz gereken medya da sosyal medya algısıdır. Bizler Filistin hakkında birçok bilgi ve haberi dijital platformlardan öğreniyoruz. Sahada ne olduğunu giderek kendimiz göremediğimiz için okuduğumuz her habere ve bilgiye inanmamamız gerektiğini yazar çok fazla dile getirmiştir. Bir başka deyişle bu yanlış bilgilerin aslında Siyonistler tarafından medya gücünü kullanarak algı operasyonları yapmıştır.

ABD ve Avrupa ülkelerine kendilerinin asıl mağdur ve toprak sahibi olduğunu bizlere ise topraklarını sattılar, ihanet ettiler gibi cümlelerle Filistin konusunu hafife almamızı görmezden gelmemizi sağlamaktadırlar.

Yazar Filistinlilerin vatan mücadelesine de değinmiştir. Burada halkın nasıl mücadele verdiğini ama yine manipülasyonlarla haksız duruma düştüklerini yazmıştır. Şehadet eylemleri, çocuk ve sivillerin öldürülmesi konularında yanlışları düzeltmeyi amaçlamıştır.

Filistin meselesi her zaman doğru kaynaklardan öğrenilmeli ve sahip çıkılmalıdır. Yanlış bilgi, yanlış kanaat ve tahliller bu dava konusunda nasıl durmamız gerektiğine sürekli engel olmuştur. Genel itibariyle bu kitapta yazar bu yanılgıların birçoğuna değinerek Filistin davasında bilinçli olmamız gerektiğini dile getirmiştir. Son olarak Filistin'in haklı davasında bizlerinde neler yapabileceğini sorumluluklarımızı yazmıştır.

HAYAL EDİN FİLİSTİN ÖYLE BİR YER Kİ:

Münire Akarşan
(Türk Dili ve Edebiyatı Öğr.)

Her adımınızda işgalcilerin açtığı yaraları görürken ecdadımızdan geriye kalan onurlu bir hatıra da şahitlik ediyorsunuz.

Yafa'da Mahmudiye Külliyesi avlusunda işgalcilerin engeli sebebiyle paslanan ve yıllardır yerine yerleştirilemeyen minareyi görünce üzüyorsunuz, II. Abdülhamit Han'ın meydana yaptırdığı saat kulesini görünce duyulanıyorsunuz.

Kible Mescidi'nde canlı yayınlarla izlediğiniz baskınlarda delinmiş paravanları, kırılmış pencereleri bizzat görüp hüznülenirken; Kubbet-üs Sahara'da Osmanlı'dan kalan çinilerin, özenle işlenmiş detayların büyümesine kapılıyorsunuz.

İbrahim Camii mihrabında El-Halil Katliamı'nın kurşun izlerine şahit oluyorsunuz. Beş vakit namaz müjdesinin verildiği bölgede müezzinin ezan okumak için beş vakit kapıyı çalarak yahudilerden izin alması gerektiğini öğreniyorsunuz, içiniz kavruluyor; Osmanlı'nın bu topraklara nasıl özen gösterdiğini düşündüğünüzde ise geçmiş ve gelecek arasındaki uçurum gözlerinizin önüne seriliyor.

Her hafta onlarca genci sebep-

sizce öldüren, onlarca eve baskın gerçekleştiren yahudilerin, kendilerine ait mülklerini simgeleyen mezuzalarını Aksa'nın her kapısında görüyorsunuz ve işgalin gerçekleri tekrar yüzünüze çarpıyor. Oysa Kanuni Sultan Süleyman'ın, El-Halil kapısındaki kitabesinde İslam'ın hoşgörüsünü Kudüs surlarına naksettiğine şahitlik ediyorsunuz.

İşgalcilerin hayatı her alanda zorlaştırmak için Müslümanlara ne çok zulmettiğini gözlerinizle gördüğünüzde, her evde bir şehit, bir gazi, bir esir olduğunu öğrendiğinizde; yakın tarihte aynı devletin topraklarını paylaştığınız Müslüman kardeşlerinizin boğuştuğu haksızlıklar göğsünüzü daraltıyor, boğazınızı düğümlüyor.

Filistinli Musa Hicazi amcamın "Biz size hoşgeldiniz diyemeyiz, buraya asırlarca siz ev sahipliği yaptınız. Fakat Mescidi Aksa esirken sen ne yaptın sorusu tüm Müslümanlara sorulacaktır, bunu unutmayın." Cümlelerini duyduğunuzda omuzunuzdaki yük bir kez daha artıyor. Filistinli anneler size sarılıp "Bizi unutmayı buraya geliyor oluşunuz bize güç veriyor. Biz de sizin anneleriniziz, bize dua edin." Derken siz onların gözyaşlarını siliyorsunuz, onlar sizinkini...

Hayal edin! Filistin işte böyle bir yer...

Selahaddin Nesli Nasıl Ortaya Çıktı ve Kudüs Nasıl Geri Alındı

Muhammed Şahin

(Doktor)

Dr. Majid Irsan Al-Kilani'nin "Selahaddin Nesli Nasıl Ortaya Çıktı ve Kudüs Nasıl Geri Alındı" isimli Türkçe tercümesi bulunmayan bu önemli kitap hakkında genel bir bakış sunmaya çalışacağım.

Yazarın metodolojisi iki temel prensip üzerine dayanmaktadır.

İlki; Her toplum üç unsurdan oluşur: Fikirler, İnsanlar ve Maddenin birbirleriyle olan ilişkileri

İkincisi; İnsan davranışı niyet ve harekettir. Niyet irade de hareket ise pratik uygulamalarda somutlaşır. Yazar, İslam ümmetinin ve toplumlarının Haçlı Seferleri öncesindeki durumunu, Kudüs'ün ve Mescid-i Aksa'nın işgal edilmesine yol açan sebepleri derinlemesine bir tarih çalışmasıyla sunmuştur. Daha sonra milletin Mescid-i Aksa'yı özgürleştirene kadar nasıl ayağa kalktığını ve yükseldiğini bize anlatmaktadır. Bu çalışmanın amacı günümüz Müslümanlarının ilerlemesi ve Kudüs'ün kurtuluşu için örnek olması, analizler çıkartarak

faizlenmelerine yardımcı olmaktır.

Kitap, Mısır'daki Fatımi devletinin yanı sıra Abbasi Halifeliğinin toprakları olan Irak ve Şam diyarında entelektüel formasyonu sunarak başlıyor ve çeşitli mezhepleri, tasavvuf tarikatlarını, batını düşünceleri ve filozof akımlarını gözden geçiriyor. O dönemde var olan ve zaman zaman kavgalara yol açan mezhep taassubundan, devletin ulaştığı noktalardan ve onların devletteki makamlara ulaşmak için ilimlerini kullanmalarından bahsedilmektedir. Ulemaların fitnesi, ıslahat alanından uzak kalmaları ve kişisel çıkarlarını düşünmeleri nedeniyle ortaya çıkan sosyal ve ahlaki bozulma da tasavvufta bölünmüş, batıl inançlar ve tasavvufî harekette tehlikeli sapmalar ortaya çıkmıştır. İslam toplumunu sapkın fikirleriyle zehirlemeye çalışan batıniler reformcu siyasetçilerin önlerini kesmiştir. Yazar, bu durumun toplumu sosyal, ekonomik, siyasi ve askerî açıdan olumsuz yönde ciddi şekilde etkilediğini, milletin İslam milleti kav-

ramını kaybettiğini, onun yerine mezhep, bölge ve kabile taassubunun geldiğini belirtmektedir. Bu sonuçlar Müslümanların zayıflamasına ve bölünmesine, İslam dünyasının parçalanmasına, Haçlılar karşısında yenilgiye ve Kudüs'ün kaybedilmesine yol açmıştır.

Yazar, o dönemin reform hareketlerini de ikiye bölerek objektif bir şekilde sunuyor: Birincisi, Selçukluların önderlik ettiği ancak istenilen boyuta ulaşamayan siyasi nitelikteki reform. İkincisi: Değerler ve inançlar alanında başlayıp, Haçlıları kovan, batınilerin meydan okumalarını geri püskürten bir İslam milleti ortaya çıkarana kadar devam eden bir reform. İkinci reform hareketi tam olarak Rad Suresi 11. Ayete uymaktadır.

İkinci reform hareketi, İslami prensiplerden esinlenen Hucet-i İslam İmam Ebu Hamid Gazali'nin ve Şeyh Abdulkadir el-Geylani'nin önderlik ettiği bir grup alim tarafından yönetilmiştir. Yazar, Gazali'nin ıslahat metodolojisini

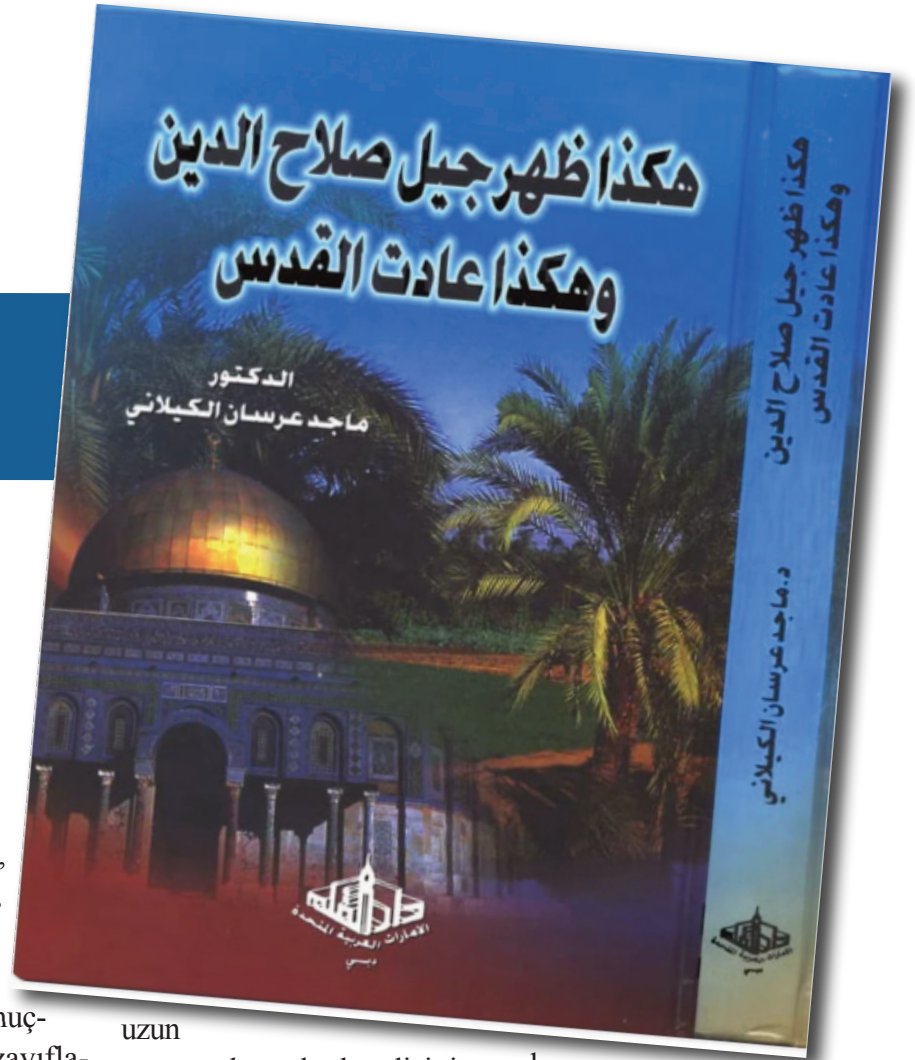
uzun

uzun anlatarak, kendisinin tebliğden uzaklaşarak önce kendisiyle başladığını, ardından ıslahat ve Allah'a davet alanında mücahid olarak geri döndüğünü anlatmıştır. Gazali, Dalaletten Kurtarıcı (الضلال من ذننم) ve İhya kitabını yazdı. Gazali iki şeye odaklandı: İslam'ın mesajını tamamlayıcı alimler ve liderler nesli yetiştirmek. Diğerisi ise Ümmetin hastalıklarına odaklanmak ve tedavi etmek. Yazar kitabında Gazali'ye, Şeyh Abdulkadir Geylani liderliğindeki tek çatı altında toplanan Kadiriye Okullarına yer vermiştir. Bu okullar ile Mısır'daki Fatimilere karşı vaazlar verildi ve Selahaddin'in yolundaki ilk tohum oldular.

Bu reform hareketinin tohumlarının büyümesi Şam ve Irak'ta Zengi ailesinin iktidara gelmesiyle meyvelerini vermeye başlamıştır. Zengi ailesi bilime büyük önem vermişlerdir. Bilim

adamlarını topladılar. Böylelikle sırasıyla bilim hareketleri, ekonomi, adalet ve askeri yönden atılımlar sağlandı. Zengi devletinin öncüler reform okullarının çocukları ve öğrencileri olduğunu unutmamalıyız. Devlet yönetimi, siyasi ve entelektüel liderliğin bütünleştirilmesiyle donatılmıştır. Kendisinden önce Nureddin, İmadeddin ve Selahaddin Eyyubi ile alimler ve şeyhler arasında şuranın kurulmasını kitap uzun uzun anlatmaktadır.

Yazar, tüm bun gayretlerle müslümanların uyanmasını ve ayaklanmasını sağladığı böylelikle Mısır ile Şam'ın Selahaddin liderliğindeki tek bir bayrak altında birleşmesini sağladığını anlatmaktadır. Selahaddin önderliğinde toplumun her alanda öncülerinden oluşan bir ordunun çabaları sonucunda Kudüs fethedilir ve haçlılar kovulur.

Filistin Meselesinin İhmal Edilen Yüzü “Uluslararası Hukukta Filistin Meselesi”

Mustafa Eminoğlu
(ASBÜ Hukuk Müşavirliği)

İsrail, gündemi sürekli olarak meşgul eden bölgemizdeki her olayla ilgisi bulunan küresel ölçekte büyük bir sorundur. Sadece son dönemde yaşananlar bile Filistin ile İsrail'in iyilik ile kötülük gibi temel bir ayrımında konumlandırılabilceğini göstermektedir. Böylesine tüm insanlığı ilgilendiren ve ülkemizi doğrudan ilgilendiren geniş çaplı bir meselenin tüm yönleriyle uzmanlar eliyle okunması, kavranması ve anlatılması gerekmektedir.

Ülkemizde Kudüs duyarlılığı bir hayli yüksektir. Bu nedenle Filistin ile ilgili çalışmalar sürekli olarak gelişim göstermektedir. Özellikle edebiyat ve tarih alanında Filistin ile ilgili çalışmalar oldukça fazladır. Ancak bu küresel ölçekte etkisi olan bir sahanın salt birkaç alana sıkıştırılmasının da kabulü mümkün değildir. Her alanda arkeoloji, mimari, felsefe, sosyoloji, psikoloji, iletişim, hukuk, eğitim gibi her alanda Filistin'e yönelik çabaların ve çalışmaların artması gerekmektedir. Soykırıma karşı koyabilmek ve direnişe destek olabilmek ancak böyle mümkün olabilir.

Tanıtım konusu kitabımız; hukuk alanında Filistin meselesini derli toplu ele almasıyla bir ilki başarmaktadır. Yurt dışında uluslararası hukukun laboratuvarı olarak adlandırılan İsrail Filistin meselesi oldukça geniş ilgi görmektedir ve sürekli olarak akademik çalışmalara konu olmaktadır. Ülkemizde ise bu alan, hukukçuların ilgisini çekmemekte yapılan çalışma sayısı oldukça az kalmaktadır. Bu nedenle incelediğimiz kitap alanda büyük bir boşluğu doldurmaktadır.

Kitap makalelerden oluşmakta ve her bir yazarın bir makalesi bulunmaktadır. Yazarların genelini genç ve yeni mezun hukukçular olması geleceğe dönük umutlarımızı yeşertmektedir. On bir makaleden oluşan kitap üç ana başlık içermektedir. Birinci ana başlıkta Tarihsel Süreçte Filistin'in Statüsünü incelenerek geçmişten bugüne gelen hukuki konular üzerinde durulmuştur. Osmanlı idaresi sonrası İngiliz işgali döneminin hukuki açıdan tahlili ile BM Genel Kurulunun yetkisi dışında bir paylaşımın Filistin'i bölmesi, İsrail devletinin hukuksuz bir şekilde kuruluşu ve sı-

nırlarını genişletmesi, 67 Savaşı sonrası işgal politikası hukuki açıdan incelenmiştir. Uluslararası Hukukta kabul edilmiş devlet olabilmenin kriterlerinin düzenlendiği Montevideo kriterleri açısından Filistin'in devlet olma statüsü incelenmiştir. Bölümün son makalesi olan Kudüs'ün statüsünün incelendiği makale ile İsrail'in Batı Kudüs'ü nasıl işgal ettiği ve günümüzde Batı Kudüs işgali unutulmuş bir şekilde yalnızca Doğu Kudüs işgaldeymiş gibi çalışmaların yanlışlığına da yazar titizlikle değinmiştir.

İkinci ana başlıkta Filistin Ülkesinin İşgali konusu ele alınmaktadır. İşgal ile en çok o bölgede yaşayan halkların hakları ihlal edilmektedir. Filistin devletinin jeopolitik konumu nedeniyle Akdeniz'deki kaynaklardan yararlanması gerekmektedir. Ancak İsrail işgali bu yararlanmayı engellemekte hatta Gazze üzerinde deniz üzerinden abluka uygulayarak herhangi bir devletin Gazze'ye yardım götürmesini engellemektedir. Bu durum on aydır devam eden soykı-

rım sürecinde de ortaya çıkmıştır. Bu ana başlık altında incelenen bir diğer makale ise ülkemizden de insanların şehit edildiği Mavi Marmara gemisiyle ilgilidir. Mavi Marmara gemisine İsrail tarafından yapılan saldırı uluslararası hukuka tamamen aykırı olup açık denizde gerçekleştirilen bir saldırdır. Son makale ise Filistin şehirlerini baştan sona saran adeta milyonlarca insanın yaşadığı şehirleri hapisane duvarlarıyla ören İsrail aleyhine 2004 tarihli Uluslararası Adalet Divanı kararının hukuki açıdan incelemesi yer almaktadır.

Kitabın üçüncü ve son başlığında ise insan hakları hukuku yönüyle Filistin'de İşlenen Hak İhlallerine ayrılmıştır. İsrail'in en büyük hedefi bölgede yaşayan ve sabırla sebatla mücadeleye devam eden Filistinlilerdir. İş-

gal, Filistin şehirlerinde, köylerinde, koloniler halinde sürekli olarak yayılan İsrail yerleşim birimleri oluşturmaktadır. Bu durumun hukukiliği bu başlık altında bir makaleyle ele alınmıştır. Bir diğer temel bir uluslararası hukuk meselesi ise özellikle İsrail'in ilk kuruluş döneminde köy baskınları ve katliamlarıyla zorla sürgün ettiği milyonlarca Filistinli bulunmaktadır. Bu insanlar bir gün dönüş olacağı ümidiyle beklemekte ve mücadele etmektedirler. Geri dönüş hakkının ne olduğu hukuki açıdan Filistinli mültecilerin durumu incelenmiştir. Kitabın son makalesi ise İsrail yayımlarının bir farklı tezahürü olarak su sorunu ve bu soruna uluslararası hukukun perspektifiyle çözüm önerileri makalede incelenmiştir.

Filistin Direnişinin gerçek kahramanları kadınlarımız

Müzeyyen Fedakar
(KSÜ İnşaat Mühendisliği Öğr.)

Abdullah Galip Bergusi'nin sayfalarına döktüğü *Özgürlüğün Fecri* kitabında, işgal altında olan Filistin'in içinde bulunduğu acımasız savaşta Filistinli bir kadının özgürlük adına verdiği mücadeleyi okuyoruz. Fırtına kadar çetin havada, alabora edecek kadar kuvvetli dalgaları olan denizin ortasında kalan genç bir kızın hikayesini ele alan kitapta, genç kızın Rabb'e karşı duyulan güçlü sevgisini ve fedakarca verdiği mücadelesine olan sadakati sayesinde direnişini her bir sayfada hissediyoruz.

Bir şehit annesinin biricik kızını toprağa verdikten sonraki yüreğine bastırıldığı bu intikam ateşindeki mücadelesinde, Rabb'e karşı eşikle birlikte duyduğu tevekkül onların bu intikam ateşini koruyan yegane duyguydu. O Macide'ydı. Düşlerinde gezintiye çıkıp hayallerini günlüğünde biriktiren küçük bir genç kızdı. İşgal altında olan Filistin'de hayali olan gazetecilik bölümünü okumaya çalışırken diğer bir yandan bu acımasızca hüküm süren diktatörlüğün içerisinde eşine, ailesine ve çevresindekilere yaren olmaya çalışıyordu. Macide, bir şehit annesiydi. Onlarca şehit annesinden sadece biriydi. Macide bir üniversite öğrencisiydi. Zor şartlar altında hayallerine urgan vurulmadan gerçekleştirmeye çalışan onlarca öğrenciden sadece biriydi. Macide bir eştı. Kocasını işgale

karşı savaşması ve mücadelede katkı vermesi için gönderen onlarca kadından sadece biriydi. Macide, Filistin işgalinde korkusuzca mücadele veren, tüm acılara rağmen dimdik ayakta kalmaya çalışan masum Filistinlilerden sadece biriydi. Hayallere ve hayatlara zincir vurulan Filistin'de özgürlük mücadelesi veren Macide, işgalden ötürü eğitimde yaşadığı zorlukların üstüne şehit haberlerine yüreği dağlanırken karnındaki daha yedi aylık kız bebeğini şehit vermiştir. Buna rağmen eşikle birlikte yalnızca "Allah'tan geldik ve Allah'a gideceğiz" inancıyla yalnızca Allah'a sığınıp özgürlük mücadelesine devam etmiştir.

"Allah'a dayadık sırtımızı, o ne güzel vekildir. Allah'tan geldik, dönüşümüz de O'nadır."

İnsanlar gece gündüz demeden bu zulmün etkisini azaltmak için çabalıyordu. Gizli direnişçiler kırmızı bülten haberleriyle dört bir yanda aranırken, işgalciler baskın yaptıkları mekanları yakıp yıkmaktan vazgeçmiyorlardı. Macide gizli direnişçilerden yalnızca birisi olan eştı İsmail'in en büyük destekçilerinden biri

iken şehadet şerbetini içen evladının ve bu haksız kuşatmanın acısını eğitimine kafasını vererek dindirmeye çalışıyordu. İsmail bu yaralara sebebiyet veren işgale karşı korkusuz bir savaşçı olmakla beraber yaraları saran bir hemşireydi. Macide, eştı İsmail'in yokluğunda evlerini ilk yardım merkezi haline getirmiş, bu diktatörlüğün altında tüm Filistin halkının mücadelesine katkı sağlamaya çalışıyordu.

Ruhu öldürülen çocuklar, inancını kaybetmemek için direnen gençler ve savaş meydanında gözünü kırpmadan içlerindeki iman aşkıyla kendilerini feda edebilecek olan yetişkinlerin özgürlük adına göğüs germesiydi bu. Açlık ve susuzluk. Yaralar, acılar... Bu bir özgürlük fecriydi. *Fecir; sabaha karşı ortalığın aydınlandığı zamandı. Özgürlüğün ışığı, sabaha elbet bir gün vuracaktı. Bağımsızlık, Macide ve onun gibi nice şehit annelerine ilelebet bir gün bir sabah güneşi gibi vuracak, yüreklerindeki ateşten daha çok ısıtacaktır.*

Her gecenin bir sabahı, her sabahın da bir sevinci vardır...

Rabia Eminoğlu

(KSÜ Çocuk Gelişimi Bölümü Öğr.)

Eyüp Güzel'in kaleme aldığı 'Okumadan Kudüs Kurtarılmaz' kitabı Filistin hakkında yanlış bilinen cümle kalıplarını doğruya çevirmede etkileyici bir kitaptır. Kanıtları ile Filistinliler toprak sattı vb. cümlelerini kitabında çürütmüştür. Kitapta Filistin'in özgürlüğü, Peygamber efendimizin (s.a.v) Mescid-i Aksa da gerçekleştirdiği miraç olayını ve Filistin hakkında daha birçok konuyu ele alır.

Bütün peygamberlerin birlikte tek namaz kıldığı yer. Her karışında bütün peygamberlerden bir iz bir gözyaşı taşıyan o mübarek yerdir Aksa. Peygamber efendimiz miraçtan hemen sonra Kudüs'ün fethi için hazırlıklara başlamış olsa da fethi görememiştir. Filistin'in ilk fatihi (peygamberler döneminde ilk fatihi Hz. Davud (a.s)'dir) Hz. Ömer'dir. Peygamberimizin vefatından sonra II. Halife olan Hz. Ömer hazırlıkları ve planları yapıp Hicri 15 (637) Filistin'i fethetmiştir. Hz. Ömer Fetih sırasında ve sonrasında orada yaşayan gayr-i müslimlerin canlarına, mallarına ve ibadethanelerine herhangi bir zarar vermemiş tam aksine koruma altına almıştır. Yani galip gelinen savaş sonrasında o bölgede adalet, eğitim ve milletin refahı yükseltilmeye çalışılmıştır. Aynı manzarayı Selahaddin Eyyubi'nin fethinde de görmek mümkündür.

Haçlı seferleriyle Hristiyanların, Kudüs'ü işgal etmesi sonucu çocuk kadın yaşlı demeden yetmiş bin Müslüman katledilmiştir. Selahaddin Eyyubi doğumdan itibaren ailesinde Kudüs'ün fatihi olacağı motivasyonu ile yetiştirilmiştir. Ona küçükken ne olacağını sorusuna Kudüs'ün fatihi olacağım derdi ve oldu. Haçlıların işgal ettiği ve insanların işgal altında yaşadığı Kudüs'ü kurtardı. Sela-

haddin Eyyubi'nin Kudüs'ü kurtardıktan sonra Hristiyan askerler de dahil herkese canları ve mallarıyla ilgili güvence vermiştir. Selahaddin Eyyubi haçlıların işgali döneminde Kudüs'ten kovulan ve Kıbrıs'a yerleşen Yahudi bir hahambaşının tekrardan Kudüs'e dönmesine izin vermiştir. Bu davranışı ile Kuran-ı Kerimde olan Bakara suresinin 140. ayetini akıllara getirir. 'Size karşı savaş açanlara, sizde Allah yolunda savaş açın. Sakın aşırıya gitmeyin, çünkü Allah aşırıları sevmez.'

Filistini, I. Dünya Savaşında 9 Aralık 1917' de kaybettik. İngiliz komutanı ve işbirlikçisi Nili isimli yahudi çetesi Osmanlı'nın stratejik planlarına ve birçok bilgilerine ulaşarak ve bu bilgileri kullanarak galip gelmişlerdir. Geride kalan on beş bin askerimiz esir düşmüştür. Esir düşen askerlerimizden bir bölümü Arakan'a bir bölümü Mısır'a götürülmüştür. Mısır'a götürülen askerlerimizi cerasol isimli bir katkının olduğu su tanklarında banyo yaptırılmıştır. Bu ilaçlı su binlerce askerimizin gözlerini kör etmiştir.

Peygamberimizin oraya gidin gidemezseniz kandillerinde yakılmak üzere yağ gönderin dediği yerdir Kudüs. Kudüs bir anahtardır. Ümmet-i Muhammed'in şifresidir. Her müslüman evladı şu zamana kadar ne kadar ihmal etmiş olursa olsun Mescid-i Aksa'nın farkına varmalı ve Filistinli kardeşlerini asla yalnız bırakmamalıdır.

KANLAR VE ATEŞLER ÜZERİNE BİR DEVRİM

KUDÜS YAZMAK İLE BİTMEZ

Ramzan Yıldırım

(KSÜ Çocuk Gelişimi Bölümü Öğr.)

Taha Kılınç'ın "Kudüs Yazıları" kitabı, sadece Ortadoğu'nun değil, tüm dünyadaki ve kutsal muhafazanın biri olan Kudüs'ün derinliklerine inen etkileyici bir eserdir. Yazar bu kitapta Kudüs'ün tarihindeki kültürel ve dini genişlemeyi, siyasi ve sosyal dinamiklerini ustalıkla bir araya getirmiş. Kudüs'ü anlamak, onun karmaşıklığını ve çok katmanlı yapısını kavramak isteyenler için bu kitap, vazgeçilmez bir kaynak niteliğindedir.

Tarihi ve Dini Bağlam

Kudüs, üç büyük din olan Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslam için kutsal bir şehirdir. Taha Kılınç, bu dinlerin Kudüs'e olan derin bağlarını ve tarihsel süreçteki önemli ayrıntıları detaylı bir şekilde ele alıyor. Yahudiler için Kudüs, Kral Davut'un başkenti ve Süleyman Tapınağı'nın inşa edildiği yer. Hıristiyanlar için ise İsa'nın çarmıha gerildiği ve dirildiği kutsal topraklar. Müslümanlar için Kudüs, Mescid-i Aksa ve Harem-i Şerif ile İslam'ın ilk kiblesi ve Hz. Muhammed'in (SAV) Miraç'a yükseldiği yer. Kitap, bu kutsal mekanların tarihçesini ve dini genişlemeyi detaylandırarak okuyuculara derin bir anlayış sunmuş.

Siyasi ve Sosyal Dinamikler

Osmanlı İmparatorluğu döneminde Kudüs, uzun yıllar barış ve istikrar içinde yönetildi. 400 yıl boyunca Osmanlı himayesinde kalan Kudüs, bu döneme

ait yüzlerce tarihi eseri içinde barındıran bir İslam şehri olmuştur. Ancak 20. yüzyılda Filistin topraklarında yaşanan siyasi değişimler ve İsrail devletinin kurulması, Kudüs'ü yeniden çatışmaların merkezi haline getirdi. Yazar, Kudüs'ün Osmanlı'dan günümüze kadar olan siyasi ve sosyal dinamiklerini titizlikle inceliyor. İsrail-Filistin çatışmasının Kudüs üzerindeki etkileri, şehrin demografik yapısındaki değişiklikler ve uluslararası diplomasi rolü, kitabın önemli bölümleri arasında yer alıyor. Kudüs'ün sosyal dokusundaki değişimler ve bu değişimlerin insanların günlük yaşamlarına etkisi de derinlemesine ele alınıyor.

Güncel Durum ve Gelecek Perspektifleri

Günümüzde Kudüs, hala çözülmemiş siyasi ve dini çatışmaların odağında yer alıyor. İsrail'in politikaları, Filistin halkının karşılaştığı zorluklar ve uluslararası toplumun Kudüs'e yönelik tutumları, kitabın güncel durum ve gelecek perspektifleri bölümünde ayrıntılı bir şekilde analiz ediliyor. Yazar, Kudüs'ün geleceğiyle ilgili olası senaryoları ve çözüm önerilerini tartışarak, okuyucuları düşündürmeye teş-

vik ediyor.

Kültürel ve İnsanî Boyut

Kudüs, sadece bir çatışma alanı değil, aynı zamanda zengin, kültürel mirasa sahip bir şehir. Kılınç, Kudüs'teki günlük yaşam, kültürel çeşitlilik ve toplumsal ilişkileri de göz önüne seriyor. Şehirdeki farklı etnik ve dini yapı bir arada nasıl yaşadığını, kültürel etkileşimleri ve toplumsal ilişkileri detaylandırıyor. Ayrıca Kudüs'ün zengin mimari yapısı ve tarihi mekanları hakkında bilgiler veriliyor. Bu bölümde, okuyucuların Kudüs'ü sadece bir çatışma alanı olarak değil, aynı zamanda barış ve hoşgörünün de merkezi olarak görmelerine yardımcı oluyor.

Genel Değerlendirme

"Kudüs Yazıları", Kudüs'ü anlamak isteyen herkes için vazgeçilmez bir kaynaktır. Taha Kılınç, şehrin tarihini, kültürünü ve siyasi dinamiklerini ustalıkla bir araya getirerek okuyuculara geniş bir perspektif sunuyor. Kitap, Kudüs'ün karmaşıklığını ve çok katmanlı yapısını anlatıyor. Özellikle tarih meraklıları, araştırmacılar ve Ortadoğu'yu anlamak isteyenler için bu kitap önemli bir rehber niteliğindedir.

Yumruğumda kızıl bir ateş büyüyor,
Gözlerimde gördüğün kabarmış bir nefret.
Damarlarımda kanla karışan öfkem,
Ruhumda dipdiri bir kin doğuruyor.
Yeni bir devrim, bir inkılap yaklaşıyor.
Şehrin damarlarına uzanmış,
Bombaların parçaladığı
Bir bebek cesedi...
Bu ne acımasızlık, ama!

Gökten bir bir düşüyor çarpışan yıldızlar,
Namlulardan yükselen korkunç sesle,
Her gün kulağımı tırmalayan o dehşetle
Bir cenaze olup ayrılıyor şehrin sokaklarından.
Rüzgârın dağıttığı saçlarıyla,
Sakalına bulaşan tozla.

Bütün kapılar kapanmış.
Artık kardeşlerimizden
Beklediğimiz umut da kalmadı,
Yalnız kaldığımız bu diyarda.
Sokağa çıktığım zaman
Kurşunlanan adamlar,
Babama baktığım zaman
Yüzüme fişkıran kan
Bana haykırmaktadır.

Ve silahlar kurulmuş bekliyordu,
Soğuk bir intikam gibi.
Artık savaşmaktan başka ne yapılabilir?

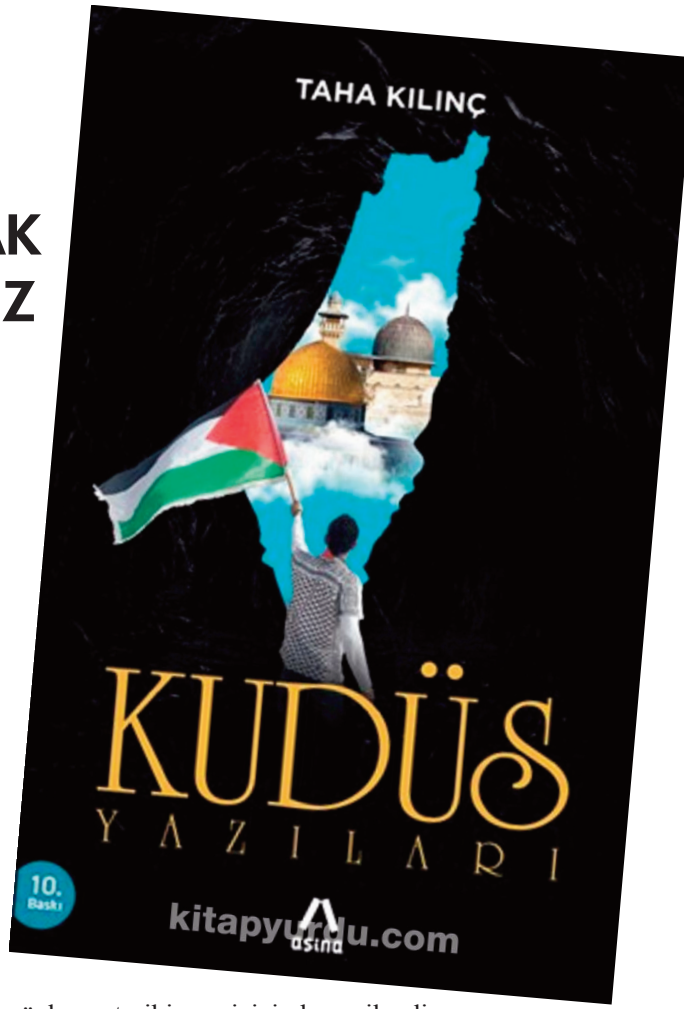
Ve koşarak geçtiğimiz sokaklarda
Artık ne bir bayrak ne de cami minaresi.
Yalnız gökte parlayan hilal sadece.
Yılgı seni yanıltmasın, kardeşim!
İlikle şu düğmeyi ve doğrul!
Silkele kendini ve topraktan sıyrılmış,
Sıyrılmış davaya küstüren ne varsa!
Sürmekte olan bir devrim var,
Kalk ve geri dön çarpışan yıldızlara!

Gökten düşen bombalara aldırma,
Aldırma sakın seni korkutan ne varsa.
Unutma: Nemrut'un tahtını yıkan kimdi?
Ya Firavun'u boğan Rabbü'l-Âlem?
O hâlde ne duruyorsun?

İçindeki isyan ateşi ne için tutuşmuş?
Damarlarına karışan öfken ne için karışmış?
Hem daha içimizdeki sevinç korla kaynıyorken,
Kardeşim, durmak sana yavaşır mı?
Boşuna mı çekildi bunca eziyet?
Demir boşuna mı hırpalamıştı mücahidin göğsünü?
Hem ölmek bizim için bir son değil ki!
Bu eller nasır tutmaya alışmış bir kere.
Ve kanla kirlenmiş gömleğe
Ancak insanı nefisini dizginleyememek öldürür.
Dualar, mevlitler okunsa bile hatta...
Artık kalk ve geri dön çarpışan yıldızlara!

Nuri Alkan

(K.Ü. Hukuk Fakültesi Öğr.)

BELKİ DE ARADIĞIMIZ IŞIK "TÜNELİN KENDİSİ" DİR

Şeyda Işkıncı
(Din Dersi Öğretmeni)

Kudüs okumalarımda beni en çok celbeden kitap, adı ve kapağı ile derinden etkileyen "TÜNEL" oldu. Sahi Gazze'de yaşamak nasıl bir şeydi? Bu kitabı bitirince bir nebze de olsa orada yaşayan insanların ne hissettiğini anlayabilir miydim, daha da önemlisi hissedebilir miydim onlar gibi? Tünelin sonunda beni ne bekliyordu acaba? Tünelin sonunda karşılaşacağım şey, şu an içinde bulunduğum karanlıktan kurtaracak mıydı beni? Belki de aradığım ışık Tünel'in ta kendisiydi.

Eserin en güzel ve çarpıcı yanı, gerçek hayatta yaşanmış olayların anlatılması ve günümüzü anlatıyormuş hissi vermesidir. 2021'de basılan ve 2012-2016 yıllarının Gazzesini anlatan bir kitap, nasıl oluyor da bugün yaşanan olaylar ile birebir örtüşüyor? Kelimeler bugünkü Gazze için sarfettiğimiz kelimelerin aynısı, cümleler Gazze için şu anda nasıl kuruluyorsa ve hatta keşkeler, pişmanlıklar, acılar, kayıplar... Geç kaldım sana ey kutlu şehir! Bu pişmanlığımın tarifi mümkün değil. Akılların noksan kaldığı ama Gazzelilerin bir nakış gibi bütün bir bölgenin altına işlediği tünel gerçeği ile karşı karşıya kalıyorsunuz bu eserde. Yıllardır yokluk ve abluka altındaki Gazze bütün kısıtlamalara rağmen yer altı şehirleri

kurmuş ve her işlerini oradan yönetir hale gelmiş. Gazze halkına olan saygım ve inancım kat be kat arttı. Ve dahi onların imanlarına olan hayranlığım...

Kitaba adını veren tünellerden bahsetmek isterdim uzunca fakat yazarın yaşadığı o adrenalin, heyecanı kendi dilinden okumanızı tavsiye ederim. Korkusuzca ve cesurca kendi küçük bebeğiyle tünellerden geçerek Gazze şehrine girmesini, Gazze'ye ve Gazze halkına olan muhabbetini ve bağlılığını ve dahi birçok şeyi burada ne kadar uzun anlatsam da eksik kalacağına eminim. Çünkü satırlardan sadırlara akacak bir muhabbet var bu eserde.

Tabi ki kitapta Filistin tarihine ve güncel siyasete de yer verilmiş. Hatta tarihsel süreçte Türkiye, Mısır ve birçok ülkede yaşananlarla birlikte bugün olduğu gibi geçmişte de kim kimin yanında ya da karşısında yer almış, farklı ülkelerde aynı amaç ile Müslümanlar neden bu kadar ezaya maruz kalmış? Mavi Marmara başta olmak üzere Gazze için adanan hayatlar ve dahası... Yani bu alanda ilk kez okuma yapacak birisi için gayet yerinde bilgilerle dolu bir eser. Bu yönüyle ilk kez 2023 Ekim olaylarından sonra Filistin meselesine vakıf olmak isteyen birisinin listenin başlarına alacağı bir eser olabilir Tünel. Çünkü Filistin tarihi

hakkında en genel bilgilere dahi sahip olmayan bir insan, tünellerin önemini kavrayamaz. Bu eserde asla vazgeçmeyen bir halk var karşımızda. Bugün de dokuz aydır şahit olduğumuz bir kararlılıkla, her şartta ve koşulda vatanlarımızı, dahası bütün İslam aleminin kutsalını korumaya devam ediyorlar.

Kendi yorumlarımdan ziyade aslında kitap kendisini daha iyi tanıttacaktır. Bu sebeple beni derinden etkileyen, altını ısrarla çizdiğim ve sizlerin de merakını celbedeceğine inandığım cümlelerle yazımı hitama erdirmek istiyorum. Müstefid olması duasıyla;

"Bugün bir elimde zeytin dalı, bir elimde kurtuluş savaşı veren birinin silahı var. Zeytin dalını düşürmeyin." Yaser Arafat, 1974 Arap Birliği Zirvesi"

"Ortadoğu'da "barış için savaş" kavramı en çok kullanılan kavramlardan biridir. Çünkü halklar barışın savaşıyla geleceğine inandırılmıştır ve bitti sanılan her savaşın ardından sözde barış projeleri yamanmıştır coğrafyaya."

"Bir şeyler ya eksikti ya da hiç yoktu bu topraklarda. Bir merdiven yoktu mesela dünya liderlerini utanç duvarının üzerine çıkartabilecek."

"Bi eyyi zenbin kutilet: Hangi günah sebebiyle öldürüldün?"

"Heronlarla izlendiğinde yeşillik ya da mezbele olarak görülen bu alanlardaki füze sistemleri, demir kubbeye rağmen İsrail'in uzun yıllardır baş edemediği korkulu rüyasıydı."

"Mesela bahçeli bir eve girersiniz. Yatak odasındaki halıyı kaldırıncaya karşınıza tünel kapısı çıkar. O tünel Gazze'den Mısır'a ya da Mısır'dan Gazze'ye geçmenizi sağlar."

"Gazze'de morglarda yer kalmadığında çocuk cesetlerinin dondurma dolaplarına konulduğunu anımsadım."

"17 Temmuz 2014. Kara ope-

rasyonları henüz başlamamıştı. İsrail donanmasına ait bir savaş gemisi Gazze Batı sahillerinde oynayan 4 çocuğu top atışlarıyla öldürmüştü."

"Dünyanın hangi fakir bölgesine giderseniz gidin bu tür mahallelerde çocuklar yabancıları gördüğünde genelde para ister. Gazze'de hiçbir zaman böyle bir manzara ile karşılaşmadık. Hiç kimse elini açık bir kez bile bizden bir kuruş istemedi."

"İsrail'deki hiçbir çocuk Gazze'den atılan roketler yüzünden ölmedi."

"Müslümanlar Kudüs'e üzerinde bir damla kan akmayacak harem muamelesi yaparken Yahudi işgalinden sonra Kudüs âdeta kan gölüne döndü."

